EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES::: 4 pessetes trimestre PAISOS D'UNIÓ POSTAL::::::::::::: 9 pessetes trimestre | ANY VII • Barcelona, dissabte, 10 de setembre de 1910 • NUM. 2.015 | REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. ▪▪▪▪ TELÈFON 723 | PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLÚM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES 5'00 pessetes trimestre BARCELONA::::::::::::::::: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

CLÍNICA C. CROUS *Herpes, Tuberculosis pulmonar, Vias urinarias.* Curación segura y rápida. CARMEN, NÚM. 56, PRINCIPAL.—Véase anuncio cuarta página.

LA SIFILIS VENCIDA

Los éxitos inesperados obtenidos con el **BIOSOL** en el tratamiento de la **Sifilis** *(Ataxia, Parálisis, Impotencia)* permiten asegurar, en algunos meses, la **Curacion Definitiva y Radical** de la **Sifilis**. Ya no es necesario soportar inyecciones dolorosas. *Ya no hace falta emplear el mercurio,* veneno violento.

Con el fin de propagar por todas partes este descubrimiento maravilloso, el *Intituto de Sérotérapia. 70, Rue des Martyrs. Paris,* envia gratuitamente a todas las personas que lo pidan por carta, el folleto descriptivo indicando el medio de curarse de la sífilis par medio del **BIOSOL**.

Un cas de ridícola intolerancia

L'exclusiva de les festes del Centenari de Balmes

No recordem en la nostra vida periodística un cas d'acaparament d'informació com aquest del Centenari de Jaume Balmes.

EL POBLE CATALÀ serveix als seus lectors una informació sempre honrada y tan completa com els elements li permeten. Aquí suposem que al públic li interessa tot, y tant si l'aconteixement ens es favorable com si ens es adverS, procurem contarlo imparcialment.

El comentari respón a la nostra manera de pensar: la narració es sempre tan fidel com l'esfors voluntari per la reccusió de la veritat permet a l'home habituat a la violencia de les lluites polítiques. Y estem molt orgullosos de fer-ho així, perquè d'aquesta manera treballem per la cultura del poble.

Però'ns ha dolgut el boicot que se'ns ha fet en lo del Centenari den Balmes. Ens hem tingut d'enterar de tot per conductes indirectes y fins s'ha arribat a negarnos l'entrada en actes oficials. Y això ens ha dolgut, no per nosaltres ni pels nostres lectors als que no ha faltat la informació, sinó per l'estat d'atràs y de incultura que descobreix en els organisadors.

Quan als Estats Units o a Anglaterra se fa pels catòlics un Congrés Eucarístic, els diaris protestants ne donen compte mentres sigui un fet social interessant. «El Matin» de París ha publicat moltes vegades intervius ab bisbes. Nosaltres aquí lo mateix donem compte d'un discurs den Cambó, d'un apleo carlista o d'un Congrés radical, que d'una manifestació federal-nacionalista.

En cambi, els organisadors de les festes del Centenari den Balmes, han negat el permís d'entrada en el Congrés Apologètic als redactors dels diaris liberals. Al ministre d'un govern que està disputantse ab el Vaticà, però que portava 50 mil pessetes, sí que li han deixat entrar y fins li han permès ferhi sentir la seva paraula.

Al banquet de gala de l'Ajuntament de Vic, no hi van tenir entrada'ls redactors d'«El Diluvio» y d'EL POBLE CATALÀ.

La memoria den Balmes no es propietat dels fanàtics de Vic. Si tenien el propòsit de fer obra sectaria podien avisarho, perquè'ls altres que també som catalans y també'ns vanagloriem d'esser fills de la patria den Balmes, haguessim pogut celebrar el Centenari de la seva naixensa a casa nostra.

¿Què dirà el cronista de «La Vanguardia», que fas dos dies celebrava com una victoria contra l'esperit cursi y provincial, el fet de que un arcalde republicà anès a rebre a l'infanta d'Espanya? ¿Vol alguna cosa més cursi y més ridícola que la mesquina intolerancia dels organisadors del boicot de Vic?

OBERTURA DE CURS

Finida la canícula, els escolars retornen lentament de la vida a ple camp, ont els seus muscles s'han enfortit y els seus hirvis vigorisat. L'hora de rependre'l conreu de l'esperit ja ha sonat pera molts d'ells; d'altres l'esperen de un moment a l'altre; y en moltes families se debat, a la vetlla, aquest trascendental problema de la cultura de l'infant, que es la clau del seu avenir.

Y els pares se pregunten: ont portarem el noi? Quín colegi pot esser el millor pera que'ns ne fassin un home?

¡Oh neguitós problema familiar! Són moltes les families que no'n tenen sinó una vaga idea dels establiments de cultura. Moltes han d'indagar, de fer preguntes als veíns, als amics y als coneguts, en averiguació de quin establiment d'ensenyansa pot convenir millor als seus medis de fortuna, a les condicions de situació pròxima y del sentit en que vulguin que el fill s'orienti.

Pera aquests pares indecisos pot esser d'un gran servei l'anunci dedicat especialment a colegis y establiments d'ensenyansa que publiquem a quarta plana. Allí trobaran, segurament, lo que desitgen.

L'EDUCACIÓ POPULAR

EL CONGRÉS DE BRUSELES

S'ha celebrat a Bruseles el tercer Congrés Internacional d'Educació popular, organisat per la Lliga de l'ensenyansa, al qual han assistit representants oficials de dotze nacions y nombrosos pedagogs de tot el món.

El Congrés ha tingut lloc al Palau de Festes de l'Exposició. Presidí la sessió d'obertura M. Charles Buls, qui, després de saludar als congressistes extrangers, recordà que, l'any 1864, Bèlgica prengué exemple de la societat holandesa «Pera el Bé», creant la Lliga de l'ensenyansa.

L'orador mostrà'ls progressos fets desde aleshores per l'educació popular, y constatà ab satisfacció que tots els países representats en l'Exposició de Bruseles demostren preocuparse de l'educació. Al principi, la tasca de millorar la educació era difícil; calia fer l'escola atractívola, y se conseguí... L'Alemanya, en aquest punt, donà un bell exemple d'iniciativa.

«Calgué desseguida omplir aqueixes escoles d'alumnes—afegí M. Buls.—Y aquí, a Bèlgica, restem avergonyits en aquest punt. El tant per cent dels analfabets es encara enorme entre nosaltres.»

M. Buls exposà la feina que devia fer el Congrés, y els esforsos que són necessaris pera posar més llum en els cervells y més habilitat en les mans... Acabà el seu discurs inaugural fent l'apologia de la discusió y de la llibertat, les quals, fins dintre l'error, donen la victoria a la veritat.

M. Roger Trouselle, delegat del ministre de la guerra de Fransa, feu veure l'interès ab que'l ministeri de la Guerra francès prèn els treballs del Congrés. De 1906 ensà, s'han creat a Fransa diverses obres pera desenrotllar l'instrucció en les fileres de l'exèrcit: cursos especials; conferencies populars a les quals han assistit més de 3 milions de soldats; biblioteques que posseeixen més de 500,000 volums. Tot això s'ha fet ab un fi d'elevació moral.

M. Petit, inspector general d'Instrucció a Fransa, detalla l'evolució de la instrucció pública a la República francesa. «Si trenta anys enrera—digué—teníem en l'exèrcit francès 40,000 analfabets, ara no'n tenim més que 14,000.»

El delegat polonès Radzeseski recordà que fou la Polonia el país que tingué el primer ministeri d'Instrucció Pública a Europa... Y actualment hi ha, a la Polonia russa, un 75 per 100 d'analfabets. «No es culpa nostra—exclamà—car s'ensenya als nostres fills en la llengua russa, y no en la nostra llengua nacional. Es això un mal greu.»

En la sessió de clausura, se votà una proposició a favor de l'instrucció obligatoria primaria de 10 a 14 anys y de la ensenyansa dels adultes fins a 17 anys.

Entre grans aplaudiments fou aprovada la proposició seguent:

«Pregar als membres del Parlament que dictin una llei proibint la circulació de periòdics pornogràfics y de la prempsa ilustrada que's dedica a la narració de crims.»

M. Petit, parlant de les conclusions adoptades sobre'ls temes posats a discusió, digué:

«El present Congrés ha donat solucions pràctiques, en les quals tothom s'inspirarà demà. Els governs ne pendran exemple. Els mestres laics han comprès que no han de deixarse pendre'l lloc pels altres.»

Com a representant del govern d'Espanya, assistia al Congrés el senyor Vincenti. En la sessió de clausura pronuncià un discurs, que produí certa sensació. Heusaquí algunes de les coses que digué, segons traduim del diari francès «L'Action»:

«M. Vincenti (Espanya) declara, en nom del govern espanyol, que es partidari de l'instrucció obligatoria y dels progressos laics.

»En mitg d'aplaudiments, afirma que'l govern espanyol vol fermament l'igualtat en la ciencia y en l'ensenyansa...

»Acaba manifestant que Espanya s'inspirarà en les conclusions del Congrés.»

S'ha d'advertir que aquest Congrés y les conclusions en el mateix adoptades tenen un caràcter francament laic.

Clogué la sessió M. Buls, qui proposà que'l pròxim Congrés d'Educació popular tingui lloc a Madrid, com així s'acordà. Terminà anunciant que l'Estat d'Illinois (Estats Units) acaba de votar la neutralitat de l'ensenyansa.

Regrés de l'infanta

A dos quarts de vuit arribà anit a l'estació de Fransa el tren que conduí a Vic a l'infanta Isabel, ministre de Gracia y Justicia senyor Ruiz Valarino, la marquesa de Nájera y altres acompanyants ,entre ells el capitá general senyor Weyler, el governador civil senyor Muñoz y els senadors marqués d'Alella y Pere G. Maristany.

A l'estació fou rebuda l'infanta per l'arcalde accidental senyor Serraclara, el quefe superior de policia senyor Millan Astray, el secretari del Govern civil senyor Die, don Ferran Weyler y nombroses comissions militars y els pocs monárquics d'aquesta ciutat.

L'infanta ha saludat a tots manifestant que retornava molt satisfeta del viatge a Vic y Ripoll.

Poc després de l'arribada ha sortit en l'exprés cap a Madrid, acompanyantla fins el límit de la provincia el capitá general, el governador civil y el quefe superior de policia.

El senyor Serraclara ha estat molt afectuós ab l'infanta donya Isabel. Al despedirla li ha estret la má desitjantli feliís viatge

SPORTULA

El brindis imperial

Es un gust esser emperador. Ja veieu de quina manera una mediocritat tan perfecta com aqueix Guillem II s'aixeca pera brindar en un convit de gala, y el seu brindis sona de cap a cap de món.

Jo us confesso no tenir ni un brí de simpatia pera aqueix home, veritable «cabotin» ab corona. Un amic meu diu que li resulta una mena de petit Neró sense la grandesa de la crudeltat, un Neró «dilettante» de totes les arts que li negaren els déus. Un dia'ns vol «epatar» ab una detestable pintura simbòlica del «Perill groc»; y els burgesos diuen: ¡oh, el kaiser pintor! Un altre dia compón l'«Himne a Aegyr», pera que diguin: ¡oh el kaiser músic! Un altre dia comenta el text de la Biblia en la lectura dominical del seu «yackt», pera que pugui dirse la gent: ¡oh el kaiser Pastor!

D'ell l'historia podria escriure que va tenir la grandesa de lo que no va fer, y va esser tingut com a sostenidor de la pau per la consideració, purament negativa, de que no va arribar a promoure la guerra.

Les seves frases de «Matamore», de «Miles gloriosus», han recorregut per tot arreu, algunes d'elles escandalosament cíniques, com aquell: «No feu presoners!» dirigit a les tropes qui anaven a la crudelíssima intervenció europea a Xina. ¿Y allò altre de «la pòlvora seca y l'espasa aguda»?

No hi puc fer més. Jo participo d'aquella antipatia que en Tolstoi, en el seu llibre «La salvació està en vosaltres», manifesta pera aquest Cèsar fortament escènic, ab porpra y casc de guardarropia, com un tenor lohengrínic. Y crec que la meva antipatia va sobre tot a lo que té, aquella figura, de fondament burgès, tal com el lèxic dels artistes entén la paraula «burgès». Trobo, francament, que la rassa de Kant, de Goethe, de Wagner y de Nietzsche haurien de tenir una altra representació oficial...

Y bé: en el seu darrer brindis, el kaiser es, una volta més, ben poc germànic. ¿Per què? Jo us ho diré. Perquè me sembla... «papista»! Tota la tradició moderna del lliberalisme polític, del constitucionalisme, del parlamentarisme, es un eco del «lliure examen» proclamat per Luter. El dret diví dels reis equival, en política, a lo que es en religió l'infalibilitat pontificia. Creures instrument de Déu, com a Cèsar, equival a creures vicari o verb de Déu, com a Pontífex. Repareu que, entre nosaltres, els partidaris extrems de l'absolutisme religiós són els partidaris extrems de l'absolutisme monàrquic. Un mateix argument d'autoritat serveix a les dues potencies, la temporal y la espiritual; un mateix esclavatge de moltons fa ajupir sota'ls dos tronos l'etern remat humà. Y també una mateixa desconfiansa envers la «interpretació personal» fa mirar ab recel la ciencia y els llibres, ja sien perillosos pera el dogma religiós, com els de l'Escola racionalista, ja ho sien pera el dogma polític, com els de l'Escola socialista.

FOSFOR

Com se'n van els diners de Barcelona

L'electricitat

Llegint el rapport de «La Banque pour entreprises électriques», de Zuric, podem enterarnos de còm se'n van els diners de Barcelona. Aquesta societat anònima, que potser no coneix cap dels nostres lectors, ha cobrat, per la seva participació en negocis d'electricitat de casa nostra durant l'any econòmic de 1909-10, la bonica suma de 333,112'50 pessetes.

La modesta ciutat de Zuric se dedica, doncs, a penetrarnos pacíficament. El seu Banc ha adquirit 8,883 accions de la Companyia Barcelonesa d'Electricitat, que li hauran costat un valor nominal de pessetes 4.441,500, ja que per aquest preu les avalora en el seu balans. Y sembla que encara no'n té prou, perquè conserva 150 certificats de primer suscriptor que li donen dret a retenirse una bona part de totes les noves suscripcions que's fassin.

Al 30 de juny de 1909, aqueixes accions tenien a la Borsa un valor efectiu de 5.312,034 pessetes. Això vol dir que, apart dels beneficis obtinguts, hi sortia guanyant, per aument de preu dels seus títuls, 870,524 pessetes.

Els nostres lectors potser trobin que això ja es molt. Però el negoci va bé. El Consell del Banc fa a saber als seus accionistes que al 30 de juny de 1910 les accions havien pujat 62 francs més cada una; lo que representa una nova ganancia de 550,746 pessetes.

¡Y després diran que les coses de Barcelona van malament! Els amables y modestos capitalistes de Zuric, deuen pensar que si per cas això serà pera nosaltres, perquè pera ells es una vinya. Per si no'n tenien prou ab això, encara diuen que han avensat diners en compte corrent a la Companyia Barcelonesa d'Electricitat.

Llegint el rapport de la susdita Banca, ens enterem d'algunes coses que poden esser interessants pel públic de Barcelona. Sembla que'l negoci d'electricitat aumenta a casa nostra. Vègissen la prova:

	1908	1909	Aument %
Abonaments en kilowatt	20,838	24,740	19
Entregues en kilowatthores . .	20.709,811	24.301,472	17

Aqueixa societat suissa posseeix el 24 y mitg per 100 del capital en accions de la Barcelonesa d'Electricitat. Es ben segut que'l 75 y mitg per 100 restant està en la seva majoria en mans dels alemanys.

Aquí a Barcelona lo que hi deu haver més són obligacions d'aqueixa empresa. Y ab això sol ja queda demostrada la nostra capacitat financiera. Perquè'ls suissos y els alemanys, que posseeixen les accions, cobren ja fa tres anys un benefici anyal de 7'50 per 100 en valors que per no esser amortisables milloren cada dia de preu.

En cambi nosaltres, en el mateix negoci, hi posem els diners en obligacions que pera tenir un límit d'amortisació no poden pujar y que fins ara no donaven més que'l 5 per 100 anyal. Aquesta política es veritablement absurda. Y els suissos y els alemanys que ho han filat han pensat que encara se podia reduir l'interès de les obligacions al 4 per 100 y estan en camí de conseguirho.

An els que parlen del pervenir d'Espanya al Marroc els hi proposem l'estudi d'aquest cas de penetració pacífica, que no costa als alemanys y als suissos tants mals de cap com això, ni una sola gota de sang de fills de mare.

ODISSEUS

Acció Política y Social

(En aquesta Secció publicarem l'anunci de tots els actes que celebrin els Centres d'Esquerra de Barcelona, y dels quals ens donguin avís anticipat)

Centre Nacionalista Republicà.— Districte VII. — Manso, 52, baixos. Avui, dissabte, les dèu de la vetlla, el jove don Josep Maria Labranya donarà una conferencia, disertant el tema: «Estudi critic de les Religions».

La batalla de les faldilles trabades

Hi ha una cosa versàtil que es la moda femenina y una altra permanent que es l'iglesia, com hi ha un esperit d'elegancia y de frivolitat que es el francès y un altre pesadet y groller que es el nordamericà. Un telegrama'ns anuncia que l'iglesia acaba de posarse contra la moda, y els nordamericans contra'ls francesos. Les faldilles trabades són les culpables d'aquestes ires del vell món eclesiàstic y de la novella rassa ianki.

Els sastres de senyores de New York han fet un miting contra les faldilles trabades. Els iankis són gent práctica y declaren la guerra a una moda que impideix pujar als vehicols, anar depressa per les grans avingudes, y altres feines tan necessaries o més que aquestes. Peró els sastres newiorkins comprenent que la dona, encara que fassi de telegrafista y de tenedora de llibres, será l'eterna ofertora de la poma simbólica, han votat l'adopció d'unes faldilles una mica estretes, peró no d'abaix tan sols, sinó de la cintura als peus, de manera que donguin discretament l'impressió de la plenitut. Tal vegada aquests sastres trobin una faldilla que uneixi lo útil ab lo dols y que ofereixi a les dones la plenitut desitjada y la movilitat necessaria. Peró tenim por de que no sigui una moda pera tenedores de llibres, com va esser una moda pera carters les botes iankis. Els bons iankis, fabricants d'embutits, segurament que veuran les linies femenines com les d'una butifarra una mica ben feta.

Lo que no's comprén es que l'Iglesia se declari enemiga de les faldilles trabades. La missió dels eclesiàstics ¿no es salvar pecadors? Doncs si la nova moda es, encara que al revés, una nova reproducció de la temptació del Paradís, si's creu que lo que traba les faldilles destraba els mals pensaments, y es cada dona l'esposa dels «Cantars dels Cantars», ab tots els simbólics valls, turons, carenes y amagatalls de la orografia salomónica, ¿per qué nombatre aquest motiu de pecat que donaria lloc a penediments y a absolucions? Si no hi han pecats, ni pecadors,, ¿qué fará l'Iglesia? Bé pot, doncs, consentir el pecat venial de una plenitut de plenituts femenines, produides per la coqueteria d'una cinta, si logra redimir a totes les que per voler taparse més, més se descobreixen.

—Es que — diuen els capellans italians — les nostres costums ens obliguen a pendre decisions radicals contra aquestes robes que acusen excesivament lo que ja de sí s'acusa massa. Efectivament, a Italia les dones resen completament estes a terra. Aquesta postura sembla que resulta excessivament temptadora ab les faldilles trabades y que alguns en lloc d'atendre al Cel, com es de rigor en una iglesia, atenien massa a la terra. ¡Pobre puresa la d'aquests religiosos que s'entrebanca en un llas de seda corredís! Comprenèm que això passés ab unes faldilles destrabades, peró no's comprén ab unes que ni deixen passar l'aire y obliguen a caminar ab uns passets menuts, discrets, passets de monja que va camí del Cel.

L'altre dia, en «Xenius» defensava la nova moda en nom de l'estética pera tots. Una senzilla llassada nivellava ab una mateixa gracia a la modisteta y a la baronesa. Un mateix pas presideix el moviment de les nostres dones y una mateixa castetat. Perqué contra els iankis y els clergues, la faldilla trabada dicta una regla moral. Ella destrueix, pel sol motiu de la llassada trabadora tots els capítuls de les noveles galants y les dones saben que'ls episodis de l'amor ab les faldilles trabades serien una mica ridícols.

PARADOX

El Congrés Socialista DE COPENHAGUE

La vaga general y la guerra. -- La llegislació obrera. -- Qüestions diverses
Comentari final

La vaga general y la guerra

En alguns diaris extrangers y espanyols hem vist estampada l'erronia afirmació de que'l Congrés de Copenhague ha rebutjat la vaga general com a medi pera evitar la guerra. Hi ha en això un malentés, fill d'una superficial o incompleta lectura de les ressenyes periodístiques relatives a les sessions de les comissions y del Congrés en ple. Com que es aquest un punt importantíssim y trascendental, ens creiem en el cas d'insistirhi pera aclarirlo.

Al discutirse la qüestió del desarmament y de la guerra en el sí de la comissió, els delegats Vaillant (francès) y Keir Hardie (anglès), presentaren una esmena en la qual se demanava que'l Congrés declarés que, pera evitar la guerra internacional, els treballadors de les nacions en lluita han d'anar a la vaga general. El ponent Ledebour, diputat alemany, no acceptà l'esmena franco-anglesa, la qual s.igué rebutjada per la comissió (119 vots en contra y 59 en pro). Peró els que votaren en contra no's mostraren enemics de la vaga general en cas de guerra, sinó que's limitaren a creure improcedent la declaració que al Congrés demanaven Vaillant y Keir Hardie.

En els debats de la comissió, Ledebour digué que havia deixat imprecisa la redacció de l'apartat relatiu als moviments populars contra la guerra, per por de que una declaració categòrica en favor de la vaga general costés persecucions als socialistes de certs países, entre ells l'Imperi germànic. La proposició no enumera tots els medis pera impedir la guerra; peró, digué Ledebour, els alemanys no'n rebutgem cap.

En la sessió plenaria del Congrés, declarà Ledebour, textualment:

«Es evident que la vaga general pot esser un bon medi pera evitar la guerra; més no cal imposarla al partit com un dogma. S'han de tenir en compte les diferencies dels temperaments nacionals y la quantitat de llibertat que cada partit té pera sa propaganda.

»Ja sé prou bé que en el texte de la esmena, Vaillant no diu pas que'l Congrés «decideix», sinó que'l Congrés «declara». En realitat, es lo mateix. Més val deixar que'ls sindicats de cada nació vegin si la vaga general es possible en el seu país.»

Els contraris a l'esmena franco-anglesa, no rebutjaren la vaga general, no la condemnaren. Lo que rebutjaren es l'afirmació de la mateixa com a regla de conducta general y categòrica. Més, en la sessió plenaria, l'esmena no fou rebutjada: no fou rebutjada en cap sentit. Després dels discursos de Ledebour, Keir Hardie, Renner, Jones, Vandervelde y Vaillant, s'acordà remetre la qüestió, pera el seu més detingut estudi, a la Junta socialista internacional y als partits de cada nacionalitat, y ferlo figurar en l'ordre del dia del Congrés vinent, que se celebrarà a Viena l'any 1913. Això significa una victoria moral pera'ls partidaris de l'esmena Vaillant-Keir Hardie, sobre tot tenint en compte que la mateixa petició d'ajornament, formulada de bon princípi, fou denegada per la comissió.

La llegislació obrera

L'alemany Molkenbuhr fou el ponent d'aquest tema. En la seva proposició, aprovada en sessió plenaria del Congrés per gran majoria, constata l'insuficiencia de l'actual llegislació obrera en les diverses nacions. Entre les reformes llegislatives que cal conseguir, enumera les seguents:

1. La jornada màxima de vuit hores de treball.
2. La proibició de que treballin els menors de 14 anys.
3. La proibició del treball de nit, llevat dels casos en que ho fassin absolutament necessari raons tècniques o l'interès públic.
4. Un descans setmanal, sense interrupció, de 36 hores.
5. Garanties pera'l dret d'organisació obrera.
6. Establiment d'un sistema d'activa inspecció de les condicions del treball en les ciutats y en els camps, ab l'intervenció de persones escullides pels obrers.

Aquestes peticions són ja velles en els programes obreristes. Però triguen molt a convertirse en realitat, especialment en certs países endarrerits. Ab tot, el princípi intervencionista o estatista, que triomfa d'uns quants anys ensà, afavoreix considerablement l'avens de la llegislació obrera.

Són dignes d'esser esmentades les paraules que sobre aquest punt pronuncià el delegat suís Huggler. «La principal causa—digué—dels retards de les lleis obrerees, està en l'ignorancia y en l'indiferencia dels mateixos treballadors, contra les quals els socialistes hem de lluitar.»

Qüestions diverses

Moltes altres proposicions votà el Congrés. Esmentarem les seguents:

Expressió de simpatia als socialistes espanyols, als militants de Catalunya y a tots els obrers organisats d'Espanya que l'any passat, de conformitat ab les decisions de l'Internacional obrera, tractaren d'oposar a l'aventura colonial marroquina l'acció colectiva del proletariat; protesta contra la repressió de Barcelona y en particular contra'l fusellament den Ferrer, y salutació al company Pau Iglesias com a primer diputat socialista espanyol.

Protesta contra la política antiobrera del govern de l'Argentina.

Declaració contra la pena de mort y invitació als socialistes de tots els países pera treballar per sa abolició.

Protesta contra'l govern rus per la llei destruint l'autonomia finlandesa. Els socialistes realisaran en la tardor vinenta grans manifestacions de simpatia a Finlandia en les principals ciutats del món.

Recomanació a la prempsa socialista pera que interessi més als seus lectors en les qüestions extrangeres, a fi de fer efectiva la solidaritat obrera internacional en els casos de lluita contra'l capitalisme.

Confirmació de l'acord de Stuttgart, segons el qual els socialistes de Fransa y d'Anglaterra han d'oposarse a tota expedició militar al Marroc. En Pau Iglesias, que llegí la proposició, fou entusiàsticament aplaudit y aclamat pels congressistes.

Comentari final

Les tasques del finit Congrés Internacional Socialista mereixen un detingut comentari. Aquí ens limitarem a donar una impressió general.

Lo primer que's fa remarcar en els debats de les comissions y de les sessions plenaries, es un accentuat sentit de serietat, de realitat y de serenor. No hi ha hagut discursos de violencia verbalista, ni «boutades», ni escenes tumultuoses. En aquest punt, el Congrés de Copenhague marca un progrés sobre'ls anteriors. El famós socialista francès Hervé, que tant de brugit mogué a Stuttgart, no ha anat a Copenhague.

A mesura que es més nombrós y més fort, el partit socialista accentúa la tendencia pràctica, positivista. Els reformistes, els que volen anar al nou règim social per un gradual camí de reformes, s'imposen als revolucionaris, als que aspiren romànticament a capgirar tot d'una la societat humana. El socialisme internacional se fa «oportunista», en el bon sentit d'aquesta paraula. «L'oportunisme —declarà'l delegat danès Knussen—no es el moderantisme, sinó l'utilisació de tots els medis. Les reformes fan la revolució més segurament que tots els verbalismes.» Y recordà aquelles paraules del socialista francès Benoit Malon: «Siguem reformadors sempre, y revolucionaris segons les circumstancies.»

Aquestes darreres paraules expressen exactament la tendencia avui predominant en el socialisme, clarament exteriorisada en el gran Congrés Internacional que a Copenhague s'acaba de celebrar.

A. R. y V.

DE CULTURA

L'adquisició de "El Cansoner Gil„

L'esfors que significa l'adquisició de l'antic manuscrit «El Cansoner Gil» ab destí a la Biblioteca Nacional de l'Institut d'Estudis Catalans, majorment si's considera lo assetjada que ha estat la seva compra per certes biblioteques extrangeres y la desusada forma ab que s'ha efectuat llur possessió, ha motivat l'enviu de les seguents lletres per part de la Secció d'Estudis, Propaganda y Electoral del Centre Unió Federal Nacionalista Republicana del Districte II.

«Senyor President de l'Institut d'Estudis Catalans.

Honorable senyor: La Secció d'Estudis, Propaganda y Electoral d'aquest Centre ha acordat dirigirvos la més coral enhorabona per l'adquisició de la valiosa obra «El Cansoner Gil» que tant contribuirá a engrandir la riquesa de textes de que consta la ja ufanosa Biblioteca que teniu l'honra de presidir, a la vegada que us prega feu arribar a mans dels egregis donants l'adjunta comunicació.

Donantvos mercés per la gracia que solicita, recomana visqueu molts anys pera gloria de les lletres patries.

Ciutat, 2 setembre 1910.

El president, Josep Millet; el secretari, Josep Labrafia.»

«Senyors Isidre Bonsoms, Pere G. Maristany, Eduard Sevilla, marqués de Maury, Josep Mansana, Jacinto Serra, Hancher M. Huntington, Hugo Herberg, Manuel Girona y donya Teresa Amatller.

Honorables senyors: La Secció d'Estudis, Propaganda y Electoral del Centre Unió Federal Nacionalista Republicá del Districte II no pot de menys d'exteriorisar el goig que ha sentit a l'enterarse de la noble y generosa acció que haveu realisat en pro de la cultura catalana, comprant pera ferne entrega a la comunitat, ab loable desprendiment, el valiós manuscrit «El Cansoner Gil», desconegut tresor de inestimable valua literaria.

Vostre interessant geste, per dissort poc corrent a Catalunya, fa que se us senyali, benvolguts patricis, com a escullits pe-

ra revestirvos d'honerosos títuls, sols assequibles a elevats mereixements.

Sabut es que'ls pobles pera créixer, desenrotllarse y ferse aptes pera resoldre'ls complexes problemes de la vida, necessiten nodrirse cerebralment, espiritualment, y quantes més fonts de cultura posseeixin més forts y felissos seran llurs habitants.

Peró, amargament, hem de confessar que vostre acte es insólit en nostres classes adinerades, les quals s'han mostrat, generalment, retretes — apart honroses excepcions, — sordes als planys dels homes estudiosos, ja que de correspondre en forma altruista, com vosaltres, eximis senyors, haveu fet, altra seria la situació moral y material de nostra aimada Catalunya.

Heusaquí la doble valua de vostre concurs: la creencia d'una prompta exemplaritat a l'acció realisada, per part dels rics catalans, y la confiansa d'arribar a poder oferir an els assedegats d'instrucció una espléndida cultura moderna.

No vol aquesta Secció aparéixer irreverenta ab vostra respectable modestia, peró, precís es que comprengueu, honorables senyors, que'ls que han rebut el favor, en son cor no hi ha niu l'ingratitut y que, per lo tant, si vosaltres us sentiu satisfets d'haver realisat una bona obra, els pidolaires de saber, els que en fosca nit escarven llur intelecte cercant cura al a febra d'enlairarse, aquests, abnegats senyors, cóm voleu que rebin la bona nova?, ab quína satisfacció gravaran en el fons de llur quartet d'estudi els llinatges de les dadivoses personahitats?

Rebeu, doncs, aquest humil y sincer testimoni de gratitut que us endressa la Secció d'Estudis, Propaganda y Electoral de l'Unió Federal Nacionalista Republicana del Districte II, tot fent vots pera que sorgeixin nous adeptes que colaborin a aixecar el nivell cívic dels catalans.

Visqueu molts anys, admirats senyors, pera bé de la Cultura, exemple de civiltat y honra de Catalunya.

Ciutat, 2 setembre 1910.

El president, Josep Millet; el secretari, Josep Labraña.

La Secció d'Estudis, Propaganda y Electoral del Centre U. F. N. R. del Districte II posa en coneixement de totes les entitats educatives, Ateneus, Centres instructius, Escoles y demés agrupacions propagadores de cultura, que s'ha obert una suscripció pera regalar un pergamí a cada una de les deu personalitats que han contribuit a l'adquisició d'«El Cansoner Gil», en el que's commemorará l'espléndit donatiu que han fet a l'Institut d'Estudis Catalans y que sigui testimoni de gratitut de la Catalunya pensant.

Aquesta Secció, ab la seguretat d'interpretar la manera de sentir dels estudiosos catalans, no dubta correspondran a sa iniciativa, ab creixent entusiasme, tots els aimants y decidits protectors de la cultura catalana. A l'efecte la llista de suscripció resta fixada desde aquesta data, tots els dies feiners, de nou a dotze de la nit, en l'estatge de la Secció d'Estudis, Propaganda y Electoral del Centre U. F. N. R. del Districte II, Baix de Sant Pere, 38, principal, aont se rebran els donatius, fins a les dotze de la nit del 30 del present mes, que quedará tancada.

El triomf del Vendrell

Telegrames y cartes

DE LA GARRIGA

Jaume Carner
Vendrell

Ab grandíssima alegría ens hem enterat de que has sortit victoriós. Ens en alegrem de tot cor.

Barbey, Suñol

Jaume Carner
Vendrell

Enterats del resultat de les eleccions, te felicitem calurosament.

Ildefons y Manuel Suñol

DE TREMP

Jaume Carner
Vendrell

En el solemne moment de la teva proclamació te felicita y t'abrassa el teu company

Llari

DE VALLS

Jaume Carner
Vendrell

El Centre Republicá de Valls us felicita cordialment pel vostre gran triomf. Regna gran entusiasme.

El president, Francisco Magriñá.

DE MONTBLANC

Jaume Carner
Vendrell

Ab gran satisfacció el felicitem pel seu triomf.

Gassol, Serrei

DE BALAGUER

Jaume Carner
Barcelona

El felicita sincerament pel triomf obtingut el vispresident de la Diputació provincial

Pere Lasalle

DE BARCELONA

Jaume Carner
Vendrell

El felicitem cordialment pel seu triomf.

Mir y Suñol

DE MOLINS DE REI

Jaume Carner
Barcelona

La penya nacionalista del Centre Catalanista d'aquesta vila us felicita entusiastament pel vostre honrós triomf contra totes les artimanyes del gran cacic Alegret.

Abaix els ladres d'actes!

Visca Catalunya y avant!

Rucheul Pujol, Enric Bofill, Josep Amat, Salvador Juliá, J. Claramunt, Joan Comas, Domingo Sala, Joaquim Bellvé, Joan Alberch, Miquel Urbagi, Antoni Colomé, J. Horta, Sebastiá Mestres, Josep O. Canosa, Gabriel Romagosa, Gabriel Torras.

DE BADALONA

Jaume Carner
Barcelona

El Centre Federal Nacionalista Republicá de Badalona, legalment constituit, us envia la més coral felicitació pel vostre triomf en les eleccions del Vendrell.

La vostra honradesa, els vostres méríts y les vostres superiors qualitats han tingut la forsa suficient pera acoblar al voltant vostre a tots aquells que senten en son cor quelcom d'amor a la nostra patria y quelcom d'entusiasme pel benestar y la prosperitat del nostre poble.

Vos haveu redimit el districte; rebeu doncs aquesta merescuda felicitació.

Pel Consell Directiu. — El president, Ramon Perejoan; el secretari primer, M. Gispert. — Casino Recreatiu Republicá, Centre Republicá Catalá.

SANT ANDREU

POBLE CATALÀ
Barcelona

Honorable senyor:

El Consell Directiu de l'Avens Nacionalista Republicá en sa darrera reunió acordá exteriorisar la satisfacció que li ha produit el grandiós triomf den Carner, de qual ilustre patrici espera molt de profit per Catalunya y la llibertat.

Visqueu molts anys.

P. A. del C. D., S. Soca y Gaspar.

DE CAPELLADES

POBLE CATALÀ
Barcelona

Nacionalistes republicans feliciten entusiásticament al gran patrici en Jaume Carner pel seu triomf electoral.

Visca Catalunya y la Llibertat!

Amadeu Solá, Alfons Vergés, Jaume Font, Isidre Fons, Angel Mas, Bartomeu Estapá.

Jaume Carner
Barcelona

Molt ilustre y distingit senyor: El felicito calurosament pel gran triomf obtingut sobre'l seu contrincant y cacic. Ab la seva victoria pot estar d'enhorabona tota Espanya, y en particular Catalunya.

Visqueu molts anys pel bé de la Democracia y Llibertat.

Vostre afectíssim, Eusebi Bertolí.

9 setembre 1910.

VILLELLA BAIXA

POBLE CATALÀ
Barcelona

Els federals nacionalistes d'aquest poble eminentment republicá y en sa immensa majoria (encara que sense organisació) adictes a l'U. F. N. R., celebren el triomf del representant de la Democracia catalana y de la legalitat del sufragi al districte del Vendrell, don Jaume Carner, desitjant sigui prompte un fet l'organisació de dit partit per tota la provincia de Tarragona.

Arseni Alentorn, Pere Anguera, Eugeni Masip, Joan Anguera, Josep M.ª Vellvé, Josep Alentorn, Salvador Anguera, Daniel Sabaté, Joan Masip, Daniel Anguera, Victorí Masip, Josep Sabaté, Miquel Vallés, Ramon Alentorn, Josep Vellvé, Joan Terrade, Jaume Freixinet, Baltasar Porqueres, Josep Ardevol, Joan Alentorn, Salvador Pascual.

Una obra inèdita den Granados

L'exquisit pianista està acabant actualment la primera part d'una nova sèrie pera piano, que serà indubtablement una obra definitiva. La titula «Goyescas» y com a subtítul «Los majos enamorados». Aquests títuls ja indiquen de lo que's tracta. En Granados ha volgut fer una obra de marcat caràcter espanyol y ha escullit com a tema, com a motiu inspirador, els amors de dos «majos», ab les corresponents escenes de galaneig, de passió, de danses ardentes, de rivalitats, y, al final, la violencia d'una tragedia, la mort del «majo» en plena romeria de la «Pradera».

Però no's cregui per lo dit que en Granados hagi caigut en la vulgaritat de compondre d'aquella música descriptiva d'argument, que vol fer ofici de literatura, pretenent donar per medi de sòns la mateixa imatge de les coses que la paraula. No: en Granados ha imaginat les escenes de la seva «suite» com a motiu ocasional de l'inspiració, com a nucli ont fixar el papalloneig dels temes musicals que la imatge de l'escena evocava. D'aquestes escenes en Granados n'ha donat tan sols l'impressió, el sentiment, que es lo que la música pot expressar y ha fet obra bella y forta.

Un vespre d'aquesta setmana reuní a uns quants amics en el seu xalet del carrer d'Aragó y allí, en petit comitè, va ferlos conèixer els quatre números de la primera part de la «suite».

L'impressió general que produeixen aquests quatre números, — «Requiebros», «Coloquio» en la reja», «El baile de candil» y «La maja»,—es la de trobarse davant d'una obra forta y sincera, filla de un temperament que sab quin es el seu camí y el segueix hardidament, sense cap mena de vacilació ni dubte. «El baile de candil» sobre tot, teixit damunt un aire de «fandango», es d'una seguretat, d'una fuga meravelloses. La decisió del desenrotllo, el perfecte entrelligat dels temes, la ben trobada riquesa dels ritmes, encadenantse sense cap mena de sotrac, com si fos una cosa nascuda d'una sola tirada, donen l'impressió d'una obra definitiva.

Hi ha una altra qualitat que distingeix per un igual tots els números de la sèrie y que ja es característica den Granados: la distinció. Mai una vulgaritat de ritme o de cadencia fereix desagradablement. Tot hi es d'un bon gust refinadíssim. Y aquest bon gust, aquesta distinció, no resulta en perjudici de la forsa, de l'intensitat que ha sabut infundir en les «Goyescas», de manera molt més remarcable encara, que en totes les seves anteriors obres.

Els quatre o cinc amics afortunats que tingueren la sort d'assistir an aquesta audició íntima, felicitaren calurosament an en Granados, augurantli un èxit pera'l dia que dongui a conèixer, en públic, la seva obra. Probablement, les «Goyescas» s'executaran per primera vegada en un concert que prepara pera a mitjans de l'hivern.

El Congrés de la Democracia Radical

DE CATALUNYA

La segona sessió que ab aquest nom pompós celebren els radicals, tingué lloc ahir, a la tarda, al Palau de Belles Arts, presidint en Lerroux y ab poc públic.

Comensá l'acte a un quart de set, ab unes paraules del president que digué que el Congrés no era deliberant, sinó d'orientació; peró que tothom podia exposar ses idees.

Feta l'observació que'ns fa preveure que la cosa acabará aviat, comensen les exposicions dels temes.

El primer es el que té'l nom de Govern municipal, y el desenrotlla el senyor Emiliá Iglesias.

Ab un llarg discurs, el ponent diu que s'ha d'anar a la municipalisació dels serveis, l'autonomía municipal y la defensa de la municipalitat. Les conclusions, copiades textualment, diuen así:

1.ª Essent el Municipi una personalitat jurídica, natural, deuen reconeixelshi totes les facultats necessaries pera el compliment de sos fins, com a tal entitat.

2.ª Com a consequencia del reconeixement de sa autoritat, nada de sa propria personalitat, les decissions del Municipi no tindran altra limitació que les imposades per les decisions judicials que contra ella se declarin.

3.ª Así mateix, la municipalitat ha de disposar en l'orde económic de tots els recursos que necessitú y li siguin peculiars, ab absoluta independencia de tot altre poder.

4.ª Pera nodrir l'hisenda municipal y millor satisfer les necessitats colectives, deuen revestirse en la forma que sigui més compatible ab l'estat actual de l'economia dels municipis, tots els serveis que tinguin un carácter públic, pera arribar lo més aviat possible a la socialisació de la riquesa municipal.

5.ª Donada la diversitat de tipus de societat municipal, aquests s'organisaran ab arreglo a sa especial naturalesa.

6.ª Se deu tendir a la retribució dels cárregs municipals.

7.ª Elecció directa d'aquests cárregs municipals per sufragi universal.

8.ª Com interessats en els negocis municipals deu reconeixes el dret a sa intervenció a les dones y extrangers que hagin guanyat carta de veinat.

9.ª Com derivació de la sobirania que li es propria, deu instituirse pel Municipi sa justicia peculiar.

10 Deuen promoures en aquest orde la creació de reformatoris.

11. Supressió de les Diputacions provincials substituintles per associacions de Ajuntaments.

Llegides aquestes conclusions y sense més cerimonia se passa al segon tema que tracta de la questió social y desenrotlla el senyor Santamaría.

Diu un seguit de generalitats sobre la situació dels treballadors y passant després d'aquesta teoria a lo que práctica-ment vol fer el partit radical, dona com una de les més grosses aspiracions la construcció de cases pera obrers, elogiant en aquest punt al senyor Zurdo Olivares que a l'Ajuntament intentá quelcom así. También alabá la creació de cooperatives, escoles, etc.

No presentá conclusions.

El tema tercer, que versava sobre ensenyansa, l'explicá el senyor Giner. Se declará partidari de la més completa llibertat d'ensenyansa y d'emplear tots els medis per radicals que siguin, que condueixin a aixecar el nivell moral y intelectual del poble. Parlá de les inspeccions médiques, educació bisexual, instrucció de la dona, etc., en un sentit de llibertat. Acabá recomanant al partit la fundació de moltes escoles y alabant l'obra que en aquest sentit se fa a l'Ajuntament.

El senyor Herrero desenrotlla el tema quart, que es sobre propaganda, alabant naturalment aquesta, dient que s'ha de extendre al camp y puntualisant les idees que principalment s'han de divulgar.

De les societats cooperatives en parlá el senyor Girona Padrós. En un discurs que llegí les alabá tan encomiasticament que no sembla sinó que no troba cap més medi de redempció pels obrers. Les conclusions foren recomanant la creació de moltes cooperatives.

El tema sisé tracta de les masses corals. El senyor Benaiges, que'l desenrotllá, abans de parlar demaná llicencia al president senyor Lerroux pera parlar en catalá.

El senyor Lerroux li contesta textualment:

—¿Cómo no?

Obtingut aquest permís, segons sembla necessari, el senyor Benaiges feu una disquisició sobre'ls chors y els orfeons pera acabar dient que se'n fundin forsa y que s'ensenyi de música als petits. Les conclusions venien a demanar lo mateix.

Com que ja no hi havia més temes a discutir, el senyor Lerroux s'avensá pera dir que avui, a dos quarts de set, tindria lloc la sessió de clausura y que en ella resumiria les impressions que ha tret del Congrés el senyor Sahillas, diputat per Madrid.

Y así acabá el gran Congrés, en el qual, com s'ha vist, no més parlaren els ponents. Ningú exposá les idees de que parlá el senyor Lerroux.

El 11 de setembre

Demá, a les vuit del matí, una nombrosa comissió del C. N. R. anirá a portar una magnífica corona a l'estatua del darrer conceller en cap en Rafel de Casanova, en record de la diada trágica de la perdua de les llibertats catalanes.

Enguany ha correspost l'organisació de la manifestació patriótica, a nostra primera entitat, la qual ha recabat la cooperació de totes les Societats afillades, que s'hi han ofert ab entusiasme.

Com sigui que l'any passat, per da trista situació que passava Catalunya a consequencia de la revolta de juliol, no's pogué commemorar la diada, enguany aquesta promet tenir doble solemnitat, com ho demostra la llista de les entitats que ens han comunicat ja la seva adhesió al piadós homenatge.

EL POBLE CATALÀ s'associará también an aquest, dipositant com de consuetut, una corona sobre'l bronzo que reprodueix el gest de l'heróic conceller en cap.

⁂

El C. N. R. del Rosselló volent cooperar a l'homenatge al martre en Rafel de Casanova, ha comissionat als seus consocis residents a Barcelona, els nostres amics senyors Josep Ros, Lluis de Montaner y Joan Casas, perqué li ofereixin una branca de llorer ab una patriótica inscripció, que será portada demá, diumenge, de bon matí.

⁂

Una comissió d'alumnes de l'Escola Catalana «Mossén Cinto», en nom de la mateixa y en el del «Chor Infantil Mossén Cinto», anirá demá, diumenge, a les nou del matí, a dipositar un ram de flors naturals, al peu de l'estatua den Rafel de Casanova.

⁂

El Club Montanyenc, anirá demá, diumenge, a rendir homenatge y a l'ensemps portará un record a l'estatua den Rafel de Casanova, que fa 196 anys, morí defensant les llibertats de Catalunya.

Els socis que desitgin acompanyar a la comissió, se'ls prega que a dos quarts de nou en punt del matí, siguin a l'hostatge social, Nou de la Rambla, 26, primer pis.

⁂

El Foment Autonomista Catalá, portará demá, diumenge, a les nou del matí, una corona a l'estatua den Rafel de Casanova, en llaor dels martres del 11 de setembre de l'any 1714.

⁂

L'Esbart Catalá de Dansaires del F. A. C. se reunirá a les nou del matí de demá, diumenge, al domicili social, pera anar a dipositar un ram de llorer a l'estatua den Rafel de Casanova, en commemoració del 11 de setembre de 1714.

⁂

L'Associació Catalana de Beneficencia portará demá, diumenge, un ram de roure y llorer a l'estatua den Rafel de Casanova.

Als socis que vulguin acompanyar a la Comissió són pregats de reunirse, abans de dos quarts de nou del matí, en el lloc social de la A. N. C., plassa del Teatre, núm. 6.

⁂

Una comissió de l'A. N. C. anirá demá, diumenge, a portar una corona a la estatua den Rafel de Casanova, sortint del lloc social, a dos quarts de nou del matí.

El Consell prega als socis que vulguin acompanyar a dita Comissió, se serveixin acudirhi abans de l'esmentada hora.

⁂

La Junta directiva de la Lliga Regionalista, seguint la costum tradicional de honrar la bona memoria dels martres de l'any 1714, se reunirá enson hostatge social el diumenge, día 11, a les deu del matí, pera anar a depositar una corona al monument den Rafel de Casanova.

La Junta prega a tots els socis que vulguin acompanyarla a tant patriótic acte, se donguin per convocats y invitats concórrenthi, a l'hora y lloc indicats.

Festes y sports

Foot-ball

El prop diumenge, 11 del corrent, a dos quarts de cinc de la tarda, se jugará en el camp de l'«España», carrer de Valencia, cantonada Entenza, un partit de foot-ball pels primers teams dels Clubs Espanyol y Catalá, que correspón al Concurs «España».

Aviació

L'Associació de Locomoció Aeria continúa ab gran activitat els treballs pera l'instalació d'una Escola d'aviació a Sabadell.

Pera activar alguns assumptes referents a dita Escola, ahir sortí pera l'extranger don Joan Sardá, director de la revista «Aviació».

Informació política

Una visita

La Secció d'Estudis, Propaganda y Electoral de la U. F. N. R. del districte segón, visitará aquesta nit, en corporació, el Centre Nacionalista Republicá del districte seté, Manso, 52, baixos.

La comissió sortirá a les 9'30 del seu estatge social.

En Salvatella

Dijous, nostre amic el diputat per Figueres, visitá la vila de Sitges, essent molt obsequiat pels nostres correligionaris de la blanca Subur. Probablement en Salvatella retornará avui a Madrid en l'exprés del vespre.

La circumscripció de Tarragona-Reus-Falset

L'Ajuntament de Reus després d'un llarg debat, ha aprovat per nou vots contra quatre, un dictamen de la seva Comissió de Governació, ab motiu de l'informació ordenada per reial orde de 22 de agost darrer, sobre reforma de la divisió territorial electoral, concebut en el sentit de que Reus y sos pobles, junt ab Falset y els seus formin districte propri, quedant Tarragona llegada en circumscripció ab Valls, Montblanc y Vendrell.

Nou centre de l'U. F. N. R.

A Badalona, de la fusió del «Centro Recreativo Republicano», ont s'aplegaven els antics elements de l'Unió Republicana, ab el Centre Republicá Catalá, comú estatge de federals y nacionalistes republicans, n'ha esdevingut la constitució del nou Centre Federal Nacionalista Republicá de Badalona, els estatuts del qual han sigut degudament aprovats per l'autoritat governativa.

Ab intensa satisfacció hem sabut y comuniquem aquesta nova, ja que ella representa un enrobustiment de l'Esquerra catalana a Badalona, que ha de donar nou alé y noves forses an aquells ferms companys que tants esforsos porten fets per la causa de la Catalunya autonomista, liberal y republicana.

"La Forja,,

Ahir, a la tarda, sortí el número 20 d'aquest setmanari de les nostres joventuts.

Vibrant, com sempre, ben escrit y ben orientat, creiem que com els anteriors, mereixerá'l favor de tots els nostres correligionaris.

Pro-presos d'Horta

Avui, a les nou del vespre, tindrá lloc a la plassa de Santas Creus, barriada de Horta, un gran miting Pro-presos, en el que hi pendran part eminents oradors dels partits d'Unió Federal, Socialista y Radical.

Per la llibertat y l'indult dels presos, no falteu al miting.

Informació marítima

Moviment del Port del día 7 de setembre

EMBARCACIONS ENTRADES

De Recianice y escales, vapor danès «Isafolol», de 193 tonelades, capità Jeuren, ab bacallà y 12 tripulants.

De Hamburg y escales, vapor anglès «Lugui», de 876 tonelades, capità Harison, ab càrrega general y 22 tripulants.

De Tunis, vapor espanyol «Trinidad», de 644 tonelades, capità Jaras, ab fosfat y 16 tripulants.

De Sant Feliu, vapor italià «Riano», de 99 tonelades, capità Bianco, ab lastre y 7 tripulants.

De Marsella, vapor espanyol «Torre de Oro», de 870 tonelades, capità Martínez, ab càrrega general, 29 tripulants y 13 passatgers.

De Palma, vapor espanyol «Balear», de 590 tonelades, capità Amengual, ab càrrega general, 34 tripulants y 42 passatgers.

De Palma, vapor espanyol «Bellver», de 788 tonelades, capità Pujol, ab càrrega general. 37 tripulants y 25 passatgers.

De Gènova, vapor italià «Pricipesa Malfalda», de 5,088 tonelades, capità Noera, ab 279 tripulants, y càrrega y 1,169 passatgers de trànzit.

De Almeria, balandra espanyola «P. Sala», de 47 tonelades, patró Torregrosa, ab càrrega general y 6 tripulants.

De Manila y escales, vapor espanyol «Isla de Panay», de 2,403 tonelades, capità Soria, ab càrrega general, 94 tripulants, 26 passatgers per aquest port y 15 de trànzit.

De Cardiff, vapor espanyol «Uriarto número 5», de 1,268 tonelades, capità Aguirre, ab carbó y 23 tonelades.

EMBARCACIONS DESPATXADES

Pera Palma, vapor espanyol «Balear», capità Amengual, ab càrrega general.

Pera Gandia, vapor espanyol «Luque», capità Harrison, ab càrrega general.

Pera Sant Feliu, corbeta italiana «Bianco», capità Bianco, ab lastre.

Pera Buenos Aires, vapor italià «Pricipesa Malfalda», capità Noera, ab càrrega general.

Pera Gènova, vapor alemany «Gimia», capità Mester, ab càrrega general.

Pera Palamós, vapor espanyol «Castilla», capità Saen, ab càrrega general.

Pera Alacant y escales, bergantí goleta «Nueva Teresa», capità Aniceto, ab càrrega general.

ESPECTACLES

TEATRE TIVOLI. — Avui, dissabte, tarda, a les sis, vermouth montre. Entrada, 25 cèntims; butaques, de franc; primer, «La gatita blanca», per la Bella Chelito; segon, «Eche V. señoras», obra de gran èxit, riquesa de vestuari y decorat, còs de ball.—Nit, a dos quarts de dèu. Entrada, 50 cèntims: primer, «La Fresa»; segon, l'exitàs del dia, «Eche V. señoras»; tercer, «El perro chico»; quart, «La Corte de Faraón», prenenthi part la popular Bella Chelito.—Demà, dues magnífiques funcions.—Setmana pròxima, una gran sorpresa y estrena de «Los envidiosos».—Se despatxa a comptaduría.

TEATRE GRANVIA.—Companyia cómica-lírica Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de set, gran secció. Debut del novell tenor Manuel Guera ab «Bahemios» y Cinematògraf.—Nit, a dos quarts de dèu: primer, «La alegría del batallón»; segon, reprise «Agua, azucarillos y aguardiente», per Pilar Martí; tercer, èxit

El poeta de la vida

—Aviat, «El país de las hadas».

Se despatxen localitats en el kiosc Rambla dels Estudis, devant «Las Novedades».

TEATRE NOU. — Avui, dissabte, tarda, a les quatre, especial. Entrada, 30 cèntims: primer, «Els entremaliats»; segon, exitàs colossal, en tres actes,

Un divorci famós

Nit, a les nou, senzilla. Entrada, 10 cèntims. Dos actes, dos: primer, «Els entremaliats»; segon, estrena a Espanya, estrena: la pessa en un acte de R. Bracco, adaptació catalana,

Jutge y part

A les onze, especialíssima, Entrada. 30 cèntims. El vaudeville alegríssim, tres actes, «Un divorSi famós».—Aviat, una grandiosa estrena.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, a un quart de dèu:
Butaca ab entrada, 1 pesseta.
Entrada general, 30 cèntims.
«La Fresa» y
EL POETA DE LA VIDA
que ha sigut un gran triomf pera aquesta companyia. — A un quart de dotze:
Butaca ab entrada, 1'25 ptes.
Entrada general, 35 cèntims.
EL POETA DE LA VIDA
ovació immensa al *pregón de las flores*, y
EL PAÍS DE LAS HADAS
la revista de més èxit y millor presentada que existeix. Demà, tarda y nit, grans funcions ab els dos èxits.

Se despatxen també localitats a la Rambla del Mitg, número 6.

Gran Teatre Espanyol

Cèlebre companyia lilipuziana.
ULTIMS DIES
Avui, dissabte, a dos quarts de dèu, penúltima representació de l'hermosa òpera de Puccini
TOSCA
creació de Dora Theor, Gamba y Panatta.—Demà, últimes funcions en dia festiu. Unica representació de «Tosca», en funció de tarda.—Dilluns, tarda, secció especial, per única vegada «El dúo de la Africana». Localitats numerades, 0'50.—Se despatxa a comptaduría.

TEATRE SORIANO

L'espectacle més cult de Barcelona.
L'espectacle més econòmic.
Tota la nit, 1 pta. butaca numerada
Tota la nit, 0'35 entrada.
Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de quatre:
1. GUILLERMO Y ROBERTO
LOS
DOS SARGENTOS FRANCESES
2. Tres grans atraccions.
NIT, A DOS QUARTS DE DÈU
1. LOS CORRIDOS
2. EL ARCEDIANO DE SAN GIL
3. Totes les atraccions, incloès
Els dos pallassos anglesos
Les cinc planetes
AB SON JOC MODERN
EL POLO
NOTA: Demà, diumenge, tarda y nit, grans funcions, prenenthi part
Els dos pallassos anglesos
Les cinc planetes

Teatre Prado Catalá

HIPÓLIT LÁZARO

Diumenge, 11 setembre, extraordinaria funció en honor als mariners de la ESQUADRA ANGLESA
LA FAVORITA
en la que ratlla a gran altura el notable tenor
HIPÓLIT LAZARO
Entrada general y de passeig, 45 cèntims

RABASSADA

Hotel Restaurant LA RABASSADA
Cuina de primera. Orquestra de Tziganes.
CONCERTS
de 12 m. a 3 t., 5 a 7 t., y de 8 a 10 nit.
MAGNIFICA EXCURSIO
PER LA MONTANYA
La societat de «La Rabassada», ha adquirit dos luxosos automòbils pera'l servei particular de l'Hotel. Pera informes y detalls dirigirse al domicili social: Porta de l'Angel, 1 y 3 (Teléfon número 1,229.)

BOSC Music-Hall.— Estrena de la revista en un acte, tres quadros y apoteosi, original de G. J. y F. O. D., música del mestre Joan Suñe, desempenyada per totes les artistes de la companyia,

Almacén de modas

Títuls dels quadros: primer, *Ya estamos en la capital*; segon, *En el hotel: primera noche de novios*; tercer, *El Almacén de modas*; apoteosi abans de l'estrena treballará tota la troupe: Lalo - Franco - Espanyola. — IMPORTANTISSIM. Demà, nit, funció monstre dedicada y ab assistencia oficial del consulat y marinera de l'esquadra anglesa.

CINEMATÓGRAF NAPOLEÓN.—Per haver acabat l'empresa «Asilo Santa Lucía», està per llogar.

Concerts

EDEN CONCERT.— Assalt, 12. Telefón 2,461. Concert, varietées, atraccions; atracció sense igual de l'hermosa Terrassa-Foyer, desde on pot presenciarse l'espectacle. — Tots els dies funcions a dos quarts de quatre, tarda, y a dos quarts de dèu, nit. Café Restaurant de primer orde. Ball després del concert. Continuament nous debuts.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Conceris Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els dimarts y divendres bouillabaise. Dissabte, menú corrent y vegetarià.

Botlletí del Treball

DE LES VAGUES

La vaga de la casa Comamala segueix igual, com també segueixen anant acompanyats per la policía'ls aprenents esquirols. La Societat del ram ens prega fem constar la seva protesta que ha dirigit al governador ab motiu de la detenció del seu company Llorens Balmes, qual detenció fou altament injustificada y obra del burgés aludit. Ens prega ademés fem constar la protesta que també ha dirigit al senyor Muñoz, denunciantli el fet ignominiós d'haver sigut l'obrer Balmes encadenat com si fos un criminal, quan el portá al Palau de Justicia.

⁂

Degut a les gestions del nostre estimat company don Pere Coromina, que desde'l primer moment de saber la seva detenció s'interessá per ell a prop del governador y de l'autoritat judicial, ahir a la tarda fou posat en llibertat l'obrer Llorens Balmes, deixingut per haverlo acusat injustament un nebot del senyor Comamala, d'haver agredit a l'esquirol Salvador Nogueras.

⁂

Demá, a les deu del matí, els obrers metalúrgics celebraran un miting a la Casa del Poble pera tractar del pauro general de l'ofici que tenen projectat en cas de no solucionarse per tot avui, com sembla que no's solucionarán, les vagues que sostenen a les cases «Rablons», Rivière y Hispano-Suiza.

Y diem que lo més probable es que no's solucionin, perquè'l representant de l'Hispano-Suiza va esser ahir al Govern civil a posar en coneixement del governador que si dilluns els seus obrers no tornen al treball, tancará la fábrica.

⁂

Ahir varen repartirse per tots els tallers de l'Art metalúrgic les bases que presenta l'Unió d'Obrers Metalúrgics a l'aprovació dels patrons.

Heusaquí dites bases y la carta acompanyatoria:

«Muy señor nuestro:

La Sociedad Unión de Obreros Metalúrgicos, cumpliendo con el acuerdo tomado el domingo último en el mitin monstruo celebrado en la Casa del Pueblo, tiene á bien el presentarle las siguientes bases de demanda, esperando de su altruísmo no dejará de aceptarlas por encerrar estas en sí, un carácter de verdadera justicia y equidad.

Las bases que tenemos á bien presentarle al igual que á los demás patronos del Arte Metalúrgico son las siguientes:

Primera. Reconocimiento de esta Sociedad Unión de Obreros Metalúrgicos por todos los talleres que trabajen el hierro y demás metales.

Segunda. Jornada máxima de 9 horas.

Tercera. Abolición de las fiestas no dominicales, exceptuando dos ó tres que ya se determinarán.

Quarta. Que se abonen á los metalúrgicos en las horas extraordinarias que trabajen los días diurnos, el 50 por 100 de aumento y el 100 por 100 en las que trabajen los domingos.

Así pues, esperamos se dignarán contestar á esta nuestra demanda antes del domingo, al objecto de poder dar cuenta á nuestros compañeros del resultado obtenido con el envío de las mismas.

Los patronos que dentro el plazo de 8 días, acepten y firmen estas bases, se les permitirá trabajar, enviando esta Sociedad á dichos patronos el mismo día de firmar las bases, el personal que tenga ocupado dentro de los mismos.

Quedando de Vd. affmos. y S. S. s. s.

Por la Unión de Obreros Metalúrgicos, El presidente, Marcos Cervera; el secretario, Ramón Ars; local social, Mercedes, número 19, principal.»

L'Unió d'Obrers Metalúrgics ens demana que diguem que com sigui que en la primera de dites bases estan incloses tots els metalúrgics y podrien donarse per aludits els companys de les Societats de lamparers y calderers en coure, l'U. de O. M. reconeix a dites Societats el dret de regular per sí mateixos exclusivament el treball y per conseguent, que no afegeixi a llurs socis la susdita base.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Aquest tribunal havia de fallar ahir la questió esdevinguda entre'l dependent Josep Pla y el patró Joan Barril, amo d'un establiment d'adroguer, al qui en Pla li té feta una reclamació per retenció de salaris.

No's celebrá el judici per falta d'assistencia d'alguns vocals patrons.

En cambi se celebrá un judici de conciliació davant del jutge, entre l'obrer tipógraf Vicens Castany y el patró Joan Doria, a qui el Castany reclamava una setmanada d'indemnisació per haverlo despedit.

No s'han conciliat y passará al tribunal pera que's vegi el día 19, a les onze del matí.

REUNIONS

La Societat de Lamparers, Llauners y Llauners posa en coneixement dels seus associats que avui, a les nou del vespre, celebrará reunió general extraordinaria pera pendre acords concrets que interessen a tots els del ram, y a la vaga dels metalúrgics.

⁂

Demá, a les deu del matí, celebrará reunió general ordinaria de segona convocatoria en son estatge, plassa de Sa púlveda, 187 (café), la Societat d'Escaitors tallistes.

⁂

Demá, diumenge, a les deu de son matí, celebrará reunió general ordinaria (continuació de l'anterior) la Societat d'Obrers Tipógrafs.

INFORMACIO DE BARCELONA

En el Cambril de la Mercé, s'efectuá abans d'ahir l'enllás del jove enginyer don Jaume Valls y Junoy, ab la distingida y hermosíssima senyoreta donya Mercé Delfó. Foren padrins per part del nuvi don Ferrán Junoy, director de la Maquinista Terrestre y Marítima, y l'enginyer senyor Alesan; per part de la nuvia ho foren el doctor Puig y Sais yel senyor Dern.

La distingidíssima concorrencia que assistí a l'acte, passá després al Mundial Palace, aont se'ls serví un exquisit lunc, regnanti la major alegria.

Els nuvis sortiren al vespre mateix cap a París, Bruseles y Madrid.

Bon viatge y una inacabable lluma de mel es lo que'ls desitgem.

L'antiga casa Valeta, Portaferrissa, 28, avui de la raó social «Simón Noguera y Companyia», ha sigut objecte d'una reforma y millora tal, que no sembla la botiga d'abans. Els espléndits y luxosos aparadors l'han transformada en un dels establiments més elegants dels que existeixen al tant concorregut carrer de la Portaferrissa. Val la pena d'esser visitada.

Se prega als senyors congressistes numeraris y agregats del V Congrés Internacional d'Electrologia y Radiologia médiques, se serveixin passar per la Secretaría general del Congrés establerta a la Facultat de Medecina, de nou a onze y de quatre a sis, a fi de recullir el títul, l'insignia y documents que'ls interessen.

El nostre amic don Josep Corcoll ens ha dirigit una carta pregantnos que'ns fem ressó del descontent que regna entre'ls veíns de Sarriá, a causa de la manca de atencions que envers ells tenen les Companyies de tramvies, tant la General com la del Ferrocarril eléctric.

Aquesta última ha fet darrerament una combinació ab rebaixes de preus pera totes les estacions de la línia, inclós Vallvidrera y, en cambi, n'ha excluit Sarriá, com si els veíns de dit lloc no fossin dignes de gaudir d'aquelles ventatges.

El Sr. Corcoll, en nom de molts veíns de Sarriá, creu que'l municipi de la vila, tindria medis d'obligar a les Companyies dels tramvies a tenirloshi més atencions.

Per la nostra part fem aquesta indicació a dites Companyies perqué crieiem de equitat y de justicia que tinguin pera els veíns de Sarriá les atencions que sens dubte se mereixen.

La «Bohemia Modernista», Societat organisadora dels viatges colectius económics a París, ab dret a perllongar el viatge fins a Bruseles y Amberes, ens participa que ha acordat allargar el terme d'inscripció pera l'expedició que sortirá de Barcelona'l día 20 sens falta, fins al día 15 del corrent.

El president de dita Societat ha rebut una comunicació de Bruseles participantli que per tot el día 28 quedará restaurada y en disposició d'esser visitada la part de l'Exposició que resultá destruida pel darrer incendi.

Aquesta es l'época de l'any més favorable pera visitar París y Bruseles, puig en les dues capitals hi fa un temps primaveral y actualment es la temporada en que en abdós llocs s'hi dona cita'l gran món.

Pera inscripcions y més detalls poden dirigirse'ls nostres llegidors a la Camisería de don P. Bastida, passeig de Gracia, 18 y Canuda, 7.

Avui arribará a nostre port una divisió de l'esquadra anglesa del Mediterraní, que fa dos díes se troba a Valencia.

El cónsul general de Anglaterra a Barcelona ha anat a Valencia a rebre'ls cuirassats, venint ab ells cap a Barcelona.

Vida corporativa

El proper diumenge celebrará l'Associació Joventut Excursionista «Avant», una visita a l'important fábrica de serrar marbre que posseix don Narcís Rodon, a Hospitalet.

Els socis se reunirán a la plassa de Catalunya (davant del teatre Eldorado), a dos quarts de vuit del matí.

L'Associació Euterpense dels Chors den Clavé, prega als seus socis que siguin demá, diumenge en son estatge, pera anar en manifestació a rebre les despulles del comandant Fortea.

Un d'aquests darrers díes se celebrá a Horta una molt concorreguda reunió de proprietaris de finques situades en dita barriada y en les de Sant Genís y Santa Eularia, pera tractar de la constitució de una Associació de proprietaris que, sens mires ni egoismes particulars, gestoni quantes millores d'interés general siguin necessaries pel foment d'aquella tant hermosa part de nostra ciutat.

Pera practicar els treballs preparatoris encaminats a la rápida organisació y legalisació de la futura entitat foren comissionats els senyors don Artur Gual, don Antoni Massó, don Joan Esteve Gatuelles, don Carles Marés, don Sebastiá Martí Codolar, don Climent Guix, don Joaquim Montoriol, don Joan Oliver, don Joaquim Puig y don Manuel Soler, els quals tenen molt adelantats dits treballs a l'encaminat fi.

Avui, dissabte, a les sis de la tarda acaba definitivament el terme d'inscripció a l'excursió París-Bruseles, organisada baix els auspicis del Foment del Treball Nacional.

L'expedició sortirá'l proper día 15.

Ahir, a la tarda, se reuní a l'Institut Agrícola Catalá de S. Isidre, la Junta de defensa de les aigues dels rius Mogent y Congost, tractantse de l'organisació del míting que's celebrará a Mollet el diumenge, dia 18 del que som. S'han ofert a pendre part en dit míting els arcaldes, presidents dels Sindicats de regadius y demés personalitats de la comarca, els diputats a Corts y provincials del districte.

Se va acordar també encarregar dictamens técnics als coneguts geólegs doctor don Jaume Almera y don Dionis Puig.

Don Frederic Ros va llegir un avens de la Memoria que la Junta directiva dirigirá a l'Ajuntament de Barcelona, exposantli la realitat de les condicions de les aigues que's tracta de portar a Barcelona, acordantse publicarla pera que la coneixi el públic.

En la Cambra de Viatjants y Representants (Ronda de Sant Pere, 13, principal), baix la presidencia de don Eduard Calvet, avui, a les nou de la nit, don Josep Torrenbó, donará una conferencia desenrotllant el tema «Conveniencia de reformar el Códi y crear els Tribunals de Comers».

Se recomana l'assistencia dels senyors socis y de quantes persones puguin interessarlis tant important assumpte.

Lletres y Arts

UN CONCURS. — En el mes d'octubre, per primera vegada a Espanya, se celebrará a Barcelona'l Primer Congrés Internacional contra la Tuberculosis.

Pera contribuir a l'importancia de dit acte, el Museu Pedagógic Experimental obra un Concurs lliure ab alguns premis en metálic y exhorta a la joventut estudiosa preocupada pels interessos cultura a que desenrotllin els seguents temes:

Primer. Les persones d'origen humil poden per la seva inteligencia y laboriositat arribar a esser eminents? Hi ha alguns exemples? Existeixen invents deguts a obrers?

Segón. Quin concepte li mereixen a vosté'l treball manual? Y el intelectual? Es deu tenir en la societat distintes consideracions als que's dediquen a un o altre treball?

Tercer. Pot existir la perfecció de l'individu? Per quins medis se pot arribar a ella?

Quart. Els criminals per opinions que al traduirse en fets les seves idees causen mal a la societat, són malvats o són malalts? Y els criminals passionals? Qué deu fer la societat per ells?

Quint. La sanció popular es infalible? Es suficient la sanció d'aquesta vida? En qué consisteix la sanció de la vida futura?

Sext. Pot influir la educació del sentiment estétic en la moralitat de l'individu?

Sèptim. Quin concepte li mereix a vosté la paraula «civilisació»? Les guerres tenen raó de persistir? Se deu respectar les opinions y creencies de les persones que no pensen com vosté?

Bases: Primera. Podran pendre part a l'indicat concurs, els joves d'un y altre sexe.

Segona. El concursant tindrá dret a eximirse del programa adjunt.

Tercer. El Tribunal tindrá dret a exigir del concursant l'ampliació d'alguna de les parts del treball desenrotllat per ell.

Quarta. El plas d'admisió dels treballs acaba'l 19 d'octubre proper, a les deu de la nit, devent enviarse aquells ab un lema a la direcció del Museu Pedagógic Experimental, carrer Ample, 1, primer, Barcelona.

Quinta. Dels treballs que s'enviin se'n acusará rebut en els periódics locals; en els quals, al seu temps, se publicará'l fallo del Tribunal, nomenant als premiats ab el títul y el lema dels mateixos. Els autors premiats enviaran els seus noms y domicili al dit Museu.

Sisena. En breu se publicarán els noms dels membres del Jurat y els premis.

ren llurs facultats, per cert en algun d'ells

Barcelona, 3 de setembre de 1910.

En els elegantíssims salons de la professora de cant donya Caritat Herrera de Hernández, s'hi congregaren abans d'ahir, ab motiu d'esser sa festa onomástica, bon nombre d'artistes, deixebles y exdeixebles de la mentada professora, que lluiren llurs facultats, per cert en algun d'ells molt notable.

Cantaren ab exquisit gust diferents fragments les senyoretes Lluró, Antonini, Calvera, Puiggrós, Gil, Rey, Laguna, Pey y els senyors Escuder y Navarro, escoltant nodrits aplaudiments, en especial la senyoreta Lluró y els senyors Navarro y Escuder.

Ab exquisida amabilitat, els senyors Hernández y el seu fill Carles, feren els honors de la casa, passant després tothom al menjador aont se serví un delicat lunc.

La senyora Herrera, rebé innombrables presents dels seus deixebles, com així també dels que avui trepitgen ja ab gloria, les taules.

A un quart de deu de demá, tindrá lloc en el «Niu Tranquil», una representació de l'obra de l'immortal Pitarra, «El Pubill».

D'Instrucció

La Granja-Escola práctica d'Agricultura, dona gratuitament lots dels diferents cereals cultivats aquest any y que millors resultats han donat.

Se fa públic als agricultors y Societats agrícoles, que está próxim a expirar el terme concedit pera solicitar aquestes llevors.

Pel rector d'aquesta Universitat s'han expedit títuls de batxiller a favor dels alumnes don Joan Sampol, don Sebastiá Soler y don Manuel Fuster, de l'Institut de Palma; don Pere Gich, del de Figueres; don Joan Antoni Ibrán y don Antoni Moner del de Girona; y don Ferrán Albert y don Joaquim Seguí, del de Tarragona.

—¿Pateix vostè de l'estòmac? ¿No té gana? ¿Digereix ab dificultat? ¿Té vostè gastritis, gastralgia, dispepsia, disenteria, úlcera de l'estòmac, neurastenia gàstrica, anemia ab dispepsia, una malaltia dels budells? Prengui vostè l'Elíxir Estomacal de Saiz de Carlos y curarà en poc temps.

Telegrames y telefonemes

MADRID

LO QUE DIU LA PREMPSA

LA "GACETA"

Publica les seguents disposicions:

Una disposició de la Direcció general de Sanitat anunciant que continuen presentantse casos sospitosos de cólera a Bari y als seus voltants.

Concedint permís a la Societat Central Catalana d'Electricitat pera canalisar ab cables conductors d'energia eléctrica diferents carrers de la zona marítima de la Barceloneta.

Autorisant a la Societat Mines de Ferro de Malgrat pera instalar una linia aeria de transport de mineral desde la estació que's descarregará a la platja de Malgrat.

"EL UNIVERSO"

Protesta de l'afirmació de «El Imparcial», de que'l centenari den Balmes no hagi tingut major importancia per culpa dels frares y dels periodistes católics.

Les ordes religioses — diu — han sigut y són propagandistes constants de les doctrines den Balmes.

No hi ha un sol religiós en nostres temps a qual formació espiritual no hagi contribuit en Balmes. Els agustins el primer llibre que entreguen als seus novicis es «El Criterio».

Nega que la prempsa católica no hagi contribuit degudament a l'homenatge tributat an en Balmes.

"EL IMPARCIAL"

S'ocupa de la divisió territorial electoral y diu que mentres la prempsa de Madrid no ha prestat cap atenció a la reforma en projecte, els periódics de provincies han contribuit racionadament al assumpte.

No pot quedar, a judici del referit periódic, ofegada la veu de les grans poblacions.

Si el resultat de la modificació aumenta el número de diputats republicans y socialistes, no hi haurá motiu pera que'ls monárquics tremolem; ans bé, tindrem de sentir la satisfacció de no esser cómplices de una falsetat que causa l'enuig y disgust de les multituts radicals, y a mida que'l principi monárquic se saturi de justicia aumentará el seu vigor.

"HERALDO"

Aquest diari, sota de grans titulars a dues columnes, parla de la questió personal entre el general Marina y el senador don Tomás Maestre.

Diu que'l disgust del general es causa de la indefensió en que dexá el govern an ell y a l'exércit que lluitá en el Rif davant dels atacs que'ls dirigí el senyor Maestre en el Senat.

Afegeix que no han servit pera desagraviarlo les explicacions de la carta que li ha dirigit ni de l'article que li ha dedicat el senyor Maestre aclarant la frasse de «la infame derrota del barranco del Lobo», dient que's referia als rifenys.

També está disgustadíssim el general ab els senyors Canalejas y el general Aznar, pel text dels telegrames que li dirigiren dits senyors.

El general Marina ha encarregat a dos amics seus l'assumpte pendent ab el senyor Maestre, y mentres tant ell esperará a Villalba.

DE SANITAT

Almería. — Demá es esperat en el port el vapor «Venecia».

Procedeix de Nápols.

Porta mil emigrants de tránzit.

La prempsa y el comers demanen que no se li dongui lliure plática y que continui el seu viatge sense amarrar aquí.

Sevilla. — El director de la estació sanitaria de Sevilla (Bonanza) ha dictat una circular disposant que'ls barcos del segón port portin una bandera groga arborada y establint fondejadors pera aquells barcos que deguin observar mides de precaució.

La circular estableix multes pera el cas d'infracció de les seves disposicions.

En el palau arquebisbal s'han reunit els rectors.

L'arquebisbe recomana la creació de Juntes parroquials y la més escrupulosa desinfecció en els temples.

EXPLOSSIÓ EN UN BOT-AUTOMÓBIL

Melilla. — A bordo del bot automóbil «Rubí», fondejat a la rada, explotá el dipósit de gasolina, produint una gran detonació, que va produir la consegüent alarma.

Acudiren immediatament els bots de la Companyia de mar, els de la Comandancia de Marina y els dels barcos de guerra fondejats a la rada, prestant auxili als tripulants que estaven a bordo del «Rubí», que resultaren ab cremades greus.

Un d'ells, davant la imminencia del perill, se llensá de cap al mar, peró fou recullit.

DEL CÓLERA

L'embaixador de Roma telegrafia els seguents datos del cólera.

Ahir varen ocórrer 4 casos, sense cap defunció, a Barletta; a Maleita, 2 casos; y 2d efuncions, y a Andria y Trani una invasió y una defunció.

A Serignola s'ha notat algun aument en la epidemia, si bé no han facilitat el número de casos.

LO QUE DIU EN MERINO

El ministre de la Governació ha manifestat que a Roquetas, ab motiu del trasllat de les imatges de la iglesia a cases particulars, s'organisen frequents professons, en les que'ls sacerdots van sense revestir.

Aquestes manifestacions tenen més carácter polític que religiós.

Sobre axó ha demanat informes el senyor Merino, perqué'ls elements lliberals de aquella població li han telegrafiat protestant de tals actes.

Ha dit també'l senyor Merino que havia arribat el senyor Canalejas a San Sebastián y havia conferenciat ab el governador de Bilbao, que l'esperava pera donarli compte de la marxa de la vaga.

El senyor Merino ha negat que'l senyor Canalejas hagi portat a San Sebastián altres decrets de personal que'ls del ministeri de Hisenda.

Els nomenaments restants de que tant s'ha parlat aquests díes els firmará don Alfons quan vingui a Madrid.

GESTIONS D'UN DIPUTAT

El diputat per Barcelona, don Lluís de Zulueta ha telegrafiat al senyor Canalejas solicitant l'indult dels 21 veíns de Horta, condempnats pels sucessos de juliol.

També ha visitat, per encárreg dels republicans de Igualada, al ministre de la Governació, pera demanarli que de acord ab la llei se convoquin eleccions municipals en els pobles d'Odena y Pobla de Claramunt.

JOC A MELILLA

Melilla. — Anit el general Arizón en persona va sorpendre una partida de joc al Casino Unió Recreativa.

Va recriminar a la Junta directiva y la va multar ab 1,000 pessetes.

DE CORUÑA

Coruña. — A la platja de Baldaño, prop de Carvallo, ha aparescut una enorme ballena morta.

Un fabricant de conserves, pera evitar el germe de infecció que constituiria la presencia de la ballena a la platja, l'ha adquirida, portantla a la seva fábrica.

—S'han declarat en vaga els repartidors del «Noroeste», per haver sigut despedit un dels seus companys.

—L'Ajuntament treu a subasta les obres de la xarxa de clavegueres de la població pel tipu de dos milions y mitg de pessetes.

La obra será pagada pels proprietaris, mitjansant un gravámen del 4 per 100 sobre les finques.

El plas pera la realisació del projecte es de sis anys.

INFORMES OFICIALS

De Bilbao té noticies el senyor Merino de que durant el primer quart de treball en les mines «Amistosa» y «Unión» hi han acudit 300 obrers, haventsen apuntat 320 pera el segon quart.

En els descarregadors de la Diputació en treballen 12 y a la fundició Ibarra 69.

NOVES DE LA VAGA MINERA

Bilbao. — Avui s'ha tocat el corn a les mines dels senyors Martínez Rivas y Echevarrieta, haventhi acudit uns 600 minaires, els quals han ofert deixar un jornal cada setmana pera socórrer als obrers vaguistes.

Han acordat federarse'ls que no ho estan, pera estar més units pera la lluita.

Ahir, després del miting de Castro Urdiales, se va fer una capta, recullintse 204 pessetes pera'ls vaguistes.

Demá arribará en Barrios, portador de 10,000 pessetes dels obrers de Berlín.

Els minaires estan decidits a no tornar a comensar son treball fins que's promulgui la llei oferta pel Govern, si abans no imiten els demés patrons la conducta dels senyors Martínez Rivas y Echevarrieta.

Els patrons han fet córrer el rumor de que s'ha acabat la vaga, pera veure si axí venen obrers d'altres punts a treballar a les mines.

Els amos de les cases de dispeses de la zona minera s'han posat d'acort pera no admetre a dispesa els obrers temporers que vinguin.

La Diputació, en vista de que les mines del senyor Martínez Rivas han de utilisar el ferrocarril de Triano, ha fet tocar el corn, pera que's presentessin els carregadors vaguistes.

Aquests no hi han acudit.

Sols s'han presentat alguns obrers de altres rams, demanant feina.

En vista d'axó la Diputació ha despedit als obrers.

El senyor Martínez Rivas ha fet la cárrega valguentse del ferrocarril de la Orconera.

El regidor republicá don Julí Maestre com a President de la Companyia minera de Arrazola, ha concedit als obrers la jornada de nou hores y mitja, anunciant que admetrá a tots els que's presentin a treballar.

Regna tranquilitat completa.

LES CORTS

Tampoc en el Consell d'ahir va quedar acordada la data de la reunió de les Corts.

Se diu que no's resoldrá sobre aquest extrem fins que'l ministre de Hisenda tingui acabats els projectes que ha de llegir a les Corts, inclós el presupost extraordinari de 1,500 milions de pessetes.

A L'AJUNTAMENT DE MADRID

En la sessió que avui ha celebrat l'Ajuntament de Madrid s'ha discutit amplia y animadament un dictamen proposant reformes en la ensenyansa.

Els regidors catòlics l'han combatut enérgicament, per entendre que's preté implantar la ensenyansa neutra, darrera de la qual vindrá l'ensenyansa antirreligiosa.

Els lliberals y republicans han negat que's pretengui atacar el dogma y el dictámen ha quedat aprovat en votació nominal.

També s'ha aprovat, després de llarg debat, el pleg de condicions pera el nou arrendament del teatre Espanyol.

ELS ALTS CÀRRECS

El complement de la combinació d'alt personal no's fará fins que l'actual subsecretari d'Instrucció Pública completi el temps necessari pera poder ocupar una plassa de ministre del Tribunal de Comptes del Regne.

EL REI A VALENCIA

Els periódics de Valencia han publicat la noticia de que'l rei visitará aquella capital en data molt próxima.

Segons referencies de persones que deuen saberho, el viatge del rei a la ciutat del Turia, se fará en la primera quinzena de octubre, acabada la jornada d'estiu de la Cort.

S'assegura que'l president del Consell acompanyará al rei en aquesta excursió.

EN WEYLER, PODER?

Els weyleristes tornen a agitarse y asseguren que'l general Weyler será molt prompte poder.

EN NAVARRO REVERTER

Se diu que'l senyor Navarro Reverter s'ha negat a acceptar el càrreg que se li oferia d'embaixador d'Espanya en el Vaticà.

PERA UNA CARRETERA

El senyor Calbetón enviarà 350,000 pessetes que pera la terminació de la carretera de Melilla a Nador falten.

EN MIRANDA

El senyor Miranda ha marxat a Aranda de Duero.

Tornarà dimecres vinent.

UN INCIDENT A ALMERIA

Almeria. — El vapor «Venecia», procedent de Nápols y que venia pera carregar raim pera Nova York, se li han negat els homes pera efectuar la cárrega.

El capitá digué que la tripulació no's podía dedicar an aquesta feina.

El barco ha salpat sense carregar 8,000 barrils plens de raim.

ELS QUE TORNEN

Han tornat a Madrid els senyors Latorre, Montero Villegas y Tesifont Gallego.

UNA DESGRACIA

En el Molar, poble proper a Madrid, un subjecte nomenat Francisco González examinava un cartutxo de dinamita quan aquest li caigué a terra esclatant.

El Francisco González ha quedat greument ferit.

PRECAUCIONS.-EL CÓLERA A NÁPOLS

La «Gaceta» publica una orde requerint als Ajuntaments pera que a la major brevetat se posseeixin dels aparells de desinfecció.

—En l'Inspecció general de Sanitat se afirma que continúen presentantse a Nápols casos sospitosos de cólera.

DE SAN SEBASTIÁN

San Sebastián. — Ha arribat el senyor Canalejas.

L'acompanyava desde Tolosa el seu germá don Lluís y el governador de la provincia.

A l'estació l'esperaven els senyors García Prieto y Navarro Reverter, Pérez Caballero, Barroso y el general Bruzón, nombrosos diputats y senadors lliberals y molts curiosos.

Tot seguit d'arribar ha tingut una conferencia molt extensa ab el general Bruzón.

—Han arribat els infants Carles y Lluisa.

Han esmorsat al Palau ab els reis.

Aquesta nit marxaran cap a Cantillas.

—El senyor Canalejas tornará a Madrid probablement el dilluns.

Aquest dia el rei rebrá en audiencia de despedida a M. Revoil.

A la nit acompanyará al senyor Canalejas a Madrid y presidirá el Consell de ministres que tindrá lloc el dimars, retornant a San Sebastián el mateix dia.

—Se creu que'l rei ha desistit del seu viatge a Bilbao.

—El senyor Canalejas marxará cap a Bruseles el dimecres próxim.

Ha manifestat que'l seu desitg es que les Corts s'obrin abans del dia 5 d'octubre.

EL "PRINCESA DE ASTURIES"

Càdiz.—S'ha ordenat al creuer «Princesa de Asturias» que's prepari pera desempenyar una comissió que se li encomanarà.

DE MONFORTE

Monforte.—Les societats agraries y la Cambra de Comers, han demanat telegràficament al govern la desgravació aranzelaria y que's tregui l'impost de consums del blat de moro, ordi y de les farines.

Pera advocar a favor de dita mesura s'han celebrat mitings a Panton y a Monforte, que s'han vist molt concorreguts.

VISITANT D'UNES RUNES

EL "ESPAÑA"

Soria.—El coronel Vives, quefe del parc aerostàtic de Guadalajara, un capità y un tinent, han visitat les ruines de Numancia.

Avui tornaran a Guadalajara.

El dirigible «España» ja està arranjat en el parc d'aerostació.

PERA PODER ELEGIR UN DIPUTAT

Corunya.—La Junta provincial ha acordat proposat al govern que converteixi aquest Ajuntament en districte electoral pera poder elegir un diputat a Corts.

LO DE L'OBERTURA DE LES CORTS

S'assegura que en el Consell d'ahir, se debatí llargament lo relatiu a la data de reobertura de les Corts.

El senyor Canalejas se mostra partidari de que s'obrin en els primers dies de octubre.

Però'l senyor Cobiàn se manifesta com els senyors Montero Ríos y comte de Romanones, del parer de que s'aplassi la obertura fins a la segona quinzena del propri mes pera evitar que'ls radicals vulguin commemorar sorollosament l'aniversari del fusellament den Ferrer y els hi responguin les dretes, promoventse incidents greuíssims.

FIRMA D'HISENDA

Concedint un crédit de 500,000 pessetes pera atencions de sanitat.

Nomenant delegat especial de Alava a don Antoni Díaz.

Idem quefe d'Administració de primera classe de contribucions a don Artur Valganon.

Idem id. de quarta classe del Tresor a don Albert Auret.

Idem de tercera al subsecretari don Rafel Riaño.

Idem interventor de l'ordenació de pagaments de Foment y d'Hisenda a don Rafel Cabanillas.

UNA INFORMACIÓ

Per la Presidencia del Consell s'ha obert una informació pública d'un mes pera les Diputacions, Ajuntaments, Cambres de Comers, Societats económiques, círcols mercantils associacions agrícoles, lligues productores, societats obreres, companyíes de transports y contribuents pera que exposin lo que creguin oportú respecte a les disposicions que'l Govern y els Ajuntaments poden acceptar pera facilitar l'assortiment económic de queviures a les poblacions.

EL SUBSOL DE MADRID

El projecte del subsol de Madrid està quasi bé acabat.

Tot seguit se redactarà el pleg de condicions, comensantse les obres a l'hivern vinent.

L'import total de les obres s'ha calculat en 38 milions, en les quals 18 milions aniran a càrreg de Foment y les restants al de l'Ajuntament.

La xarxa de clavegueres mesurarà 460 kilòmetres.

CATALUNYA

UN INCENDI

Berga.—Un gros incendi ha destruit tota la vegetació de la montanya de Turbians.

DESDE VIC

Les Festes del Centenari DE BALMES

VISITA A RIPOLL

A les vuit del matí l'infanta ha pujat al tren pera anar a visitar el monastir de Ripoll.

L'acompanyaven la marquesa de Nájera, el capitá general, el governador civil senyor Muñoz, el bisbe doctor Torres y Bages, el comte del Vall de Marlés y altres personalitats.

Durant el trajecte ha plogut, si bé no ab molta intensitat.

A Manlleu el tren ha parat breus moments, havent saludat a l'infanta algunes comissions.

A l'arribada a l'estació de Ripoll esperaven a l'infanta el governador civil de Girona senyor Schwarts, el senador senyor Bosch y Puig, l'arcalde y demés autoritats y nombrós públic.

L'arcalde llegí un discurs dient que Ripoll era la Covadonga de Catalunya y entregà a l'infanta, en nom de la ciutat, un ram de flors.

El pas de S. A. pels carrers de Ripoll era acullit ab demostracions de carinyo, y senyores y senyoretes, tiraven als seus peus flors y confetti.

Els nois y noies de les escoles públiques arrenglerats cantaren algunes composicions.

En el Monastir se cantà un «Te deum» visitant després l'infanta totes les dependencies y claustre. En l'àlbum, además d'ella, firmaren el ministre senyor Ruíz Valarino, el capità general, marquesa de Nàjera, general Aranda, el doctor Torres y Bages y algun altre.

Els dos chors de Ripoll cantaren, en el pati del claustre, algunes pesses del seu repertori.

A quarts de dotze retornaren a Vic la infanta y els seus acompanyants.

CONCURS DE BESTIAR

Al arribar l'infanta a Vic, desde l'estació se n'ha anat cap al camp del concurs regional de bestiar, que ha declarat obert el ministre d'Instrucció Pública.

El concurs avui no ha sigut molt concorregut a causa del temps insegur que está fent. S'espera que demá, diada de mercat, hi haurà una gran concorrencia.

El concurs durarà tres dies.

Al sortir del concurs de bestiar, la infanta ha anat a visitar el Museu Episcopal, aont li han sigut mostrades totes les riqueses artístiques que enclou: taules y frontals romànics, joies, teles, ferralls, llibres, pergamins, etc., etc.

L'infanta ha firmat en l'album junt ab el general Weyler y la marquesa de Nàjera.

Al sortir del Museu Episcopal, l'infanta ha visitat en sa casa a don Francisco Balmes y Sala, nebot del cèlebre filosop. La casa d'aquest senyor está convertida en un Museu balmerià: barrets den Balmes, sotanes velles y noves, autògrafs, llibres en els quals estudià, el testament, etcètera.

BANQUET

L'Ajuntament ha donat un banquet de gran gala, a les Cases Consistorials, al que han assistit uns 120 comensals, entre aquests els periodistes dels diaris barcelonins, exceptuant el d'«El Diluvio» y el d'EL POBLE CATALA, perquè així ho han disposat els organisadors de l'àpat.

DIVERSES

Aquesta tarda, en la Cambra Agrícola els senyors Nonell y Aguiló han donat interessants conferencies sobre temes agrícoles.

En aquests moments l'infanta s'està despedint del senyor comte de la Vall de Marlés.

A tots els individus d'aquesta familia ha fet present de riquíssimes joies.

Als senyors els ha regalat agulles de corbata d'or, ab les seves inicials y corona en rubins y brillants.

A la senyoreta Gloria li ha regalat una preciosíssima polsera.

En el tren de les 8'50 tornen quasi tots els periodistes y personalitats que han vingut aquests dies a Vic.

Pot dirse que desde ara tot l'interés de les festes radicarà en el Congrés de Apologética.

Aquest matí l'orquestra «Aliansa Vigatana» ha donat audicions de sardanes a la plassa del Paradís.

Aquesta nit al Principal la companyia catalana que dirigeix el primer actor senyor Barbosa representarà les comedies «La Pubilla del Vallés» y «Gent d'ara».

L'infanta ha entregat a l'arcalde d'aquesta ciutat tres mil pessetes pera els pobres.

(De nostre redactor.)

EXTRANGER

L'ANTIMILITARISME A ANGLATERRA

Londres. — Després del general Turner, el comandant Warren, el capità Petavell y d'altres brillants oficials del exèrcit anglés, que han fet recentment una campanya més o menys antimilitarista, el tinent Allar Sutor, un jove oficial de gran talent, s'ha atrevit també a escriure un llibre contra l'organisació militar d'Anglaterra.

Aquest llibre li ha valgut el tenir de comparéixer, demá, davant d'un consell de guerra.

El títul de l'obra es: «L'organisació de l'exèrcit». El subtítul: «¿Pera qué malgastar trenta milions de lliures esterlines en temps de pau?», indica prou clarament quina es la tendencia del llibre.

El consell de guerra, que se reunirá demá al matí en Tynemouth, será presidit pel general Bulloch, y estará format per un coronel, tres comandants, quatre capitans y dos tinents.

En aquest moment en el qual la questió militar ha tornat a donar lloc a violentes polémiques en la prempsa, aquest assumpte sembla cridat a tenir una gran ressonancia.

Cal afegir que'l tinent Sutor ha declarat coratjosament que no l'ha impressionat en lo més mínim el veures portat davant d'un consell de guerra, y que está decidit a fer de la seva propia defensa una formidable requisitoria contra l'exércit.

EL CÓLERA

Constantinobla. — En un comunicat de la prefectura de Constantinobla se fa constar que l'examen bacteriológic dels dos casos de malaltia denunciats el 30 d'agost, ha demostrat que les persones posades en observació no estaven malaltes del cólera.

Salónica. — Un cafeté turc del barri de Kassimié ha caigut malalt y presenta síntomes análegs an els del cólera.

Les autoritats han pres mesures pera isolar el malalt y establir un cordó sanitari al voltant de la casa.

Encara no es conegut el resultat de l'enquesta.

Viena. — Segons una nota oficial del ministeri de l'Interior, está provat que la malaltia del jardiner Gasselhubur, mort el día 6, era el cólera asiátic.

La dona y la filla del difunt també estan malaltes del cólera.

S'han pres totes les precaucions propries del cas.

CADA DIA MÉS ENLAIRE

Issy-les-Moulineaux. — L'aviador Chavez, pilotant un monoplá, ha batut aquest mitg dia el record de l'alsaria.

S'ha enlairat a es 4 y 45 minuts y ha pres terra a les 5 y 25'50".

En el curs de un vol ha arribat a l'altura de 2,680 metres.

Aquest record ha estat comprovat pels senyors Besançon, Tissandier y Fournier, de l'Aeri Club de Fransa.

DEL BRASIL

Río Janeiro. — El president, senyor Nilo Pecanha, ha rebut, al ministeri de la Guerra, nombroses societats de tir vingudes dels diferents Estats del Brasil ab motiu de les festes del Centenari de la República.

El senyor Nilo Pecanha ha pronunciat un discurs, recordant que'l president Hermes fou l'organisador de l'ensenyansa federal de tir y felicitant a les societats de tir per la seva disciplina y el seu entusiasme pera la defensa de la patria.

INCIDENT

Santiago de Xile. — El representant del papa s'ha retirat de la catedral, mentres se celebraven els funerals del vispresident de la República, queixós de que en la comitiva oficial l'haguessin precedit els embaixadors extrangers.

Aquest incident ha produit viva emoció.

EN CLEMENCEAU A AMÉRICA

Buenos Aires. — La colonia francesa ha ofert al Club francés un banquet de despedida a M. Clemenceau.

Hi han assistit el vispresident electe de la República, senyor de la Plaza, els ministres de Negocis Extrangers y Obres Públiques, l'intendent municipal, el president de la Cambra de diputats y nombroses personalitats.

Contestant a un discurs de felicitació del senyor Ferri, ha insistit M. Clemenceau en la necessitat d'extrényer cada dia més els llassos d'amistat que uneixen Fransa y Italia.

Ha manifestat que creia haver aportat a la democracia Argentina l'encoratjament y la esperansa, y ha acabat dient que se sentia ditxós d'haver vingut an aquest centre d'idealisme llatí, que deu servir poderosament a la causa de la humanitat.

Ha sigut aplaudit ab entusiasme.

Botlletí comercial

9 de setembre de 1910

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	28'12	00'00
Londres xec	27'05	00'00	27'14
Parisxec	7'50	00'00	7'50
Madrid y places bancables 8 dies vista	0'00	0'30	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 o|o fi de mes	85'375	85'375	85'40
Deute Interior 4 o|o fi próxim	00'00	0'00	00'00
Deute Inter. comp. s. A 4 o|o	87'15	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. B 4 o|o	87'30	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. C 4 o|o	87'10	0'00	0'00
Deute Inter. comp. s. D 4 o|o	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. E 4 o|o	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. F 4 o|o	0'00	00'00	00'00
Deute In. comp. s. G H 4 o|o	87'0	00'00	00'00
Deute In. difere. sèries 4 o|o	00'00	00'00	00'00
Deute Amort., s. A, 15 Novi.	101'00	00'00	00'00
Deute Amort., s. B, 15 Novi.	101'35	00'00	00'00
Deute Amort., s. C, 15 Novi.	101'25	00'00	00'00
Deute Amort., s. D, 15 Novi.	00'00	00'00	00'00
Deute Amort., s. A, Octubre.	00'00	00'00	00'00
Deute Amort., s. C, Octubre.	00'00	00'00	00'00
Deute Amort., s. E, Octubre.	00'00	00'00	00'00

Títuls Deute Mun., 1903-4-5.	95'75	00'00	00'00
» » » 1906.	95'75	95'75	96'00
» » » 1907.	00'00	95'75	96'00
» » Reforma 1908.	93'25	93'25	93'50
» Maig 1899 (Ensanxe)..	94'25	00'00	00'50
» Abril 1907 (Ensanxe)..	92'50	00'00	00'00
Emprèstit Diputació Provin.	00'00	100'00	100'50
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S.	00'00	96'25	96'75
F. C. Osca a Fransa y altres línies (4 per 100)	96'25	96'00	96'25
F. C. y Mines Sant Joan	00'00	82'00	82'50
Tarragona a B. y F.	59'65	59'75	60'00
Madrid a Saragossa y a A.	105'90	105'75	106'00
M. a S. Serie B. núms. 1 al 150.000	00'00	103'50	103'75
M. a S. Serie C. núms 1 al 160,000	96'85	96'65	96'85
Madrid a Bar., Reus a Roda..	00'00	59'00	59'50
Almansa a V. y T., adheridas,	00'00	79'50	79'75
Medina a Zra. y Or. a Vigo..	00'00	43'75	44'25
Id. a Id. prior. s. G y H.	00'00	76'75	77'25
Mad. a Các. Port. 1.ª y 2.ª s.	00'00	102'75	103'25
Id. id. id. id. 3.ª S.	00'00	94'75	95'25
Vasco-Asturiana	00'00	104'50	105'00
Olot a Gerona	00'00	93'00	93'50
Companyía General Tramv..	96'25	96'00	96'50
Companyía Barcel. Electrici.	00'00	102'75	103'25
Companyía Barcel. Electrici.	00'00	96'25	96'75
Companyía Transatlàntica	00'00	96'00	96'50
Canal d'Urgell	78'25	78'00	78'50
Comp. Gener. Tabac. Filipni.	00'00	101'00	101'50
General sucrera d'Espanya	00'00	00'00	00'00
Port de Barcelona emp. 1930	00'00	00'00	00'00
Accions fi de mes			
Banc Hispà Colonial	167'15	00'00	00'00

Catalana General de Crèdit..	00'00	00'00	00'00
F. C. Medina a Z. O. V.	18'30	00'00	00'00
F. C. N. d'Espanya	87'65	87'65	87'70
Id. Madrid, Saragossa y Alacant	93'10	93'05	93'10

BORSA DEL MATÍ

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà, Rambla del Mitj, 20.

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	85'52	85'52
Alacants id.	93'50	93'55
Nords id.	88'00	88'10
Orenses id.	00'00	00'00

BORSA DE LA TARDA

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà, Rambla del Mitj, 20.

Interior fi de mes	85'35	85'37
Alacants id.	93'15	93'15
Nords id.	87'75	87'65
Orenses id.	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà, Rambla del Mitj, 20.

Alfons	7'10	per 100
Isabel	10'10	id.
Unses	7'10	id.
Or de 4 duros	6'60	id.
Or de 2 y 1 duro	5'10	id.
Dollars	10'10	id.
Lliures esterlines	26'90	ptes.
Francs	7'20	per 100
Marcs	132'00	id.

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona."

Liverpool 9 de setembre

	Anterior		Avui	
	Tanca	Obre	Obre	Tanca
Disponible	7'86	0'00	8'03	0'00
Agost-Setembre	7'56	7'56	7'73	7'81
Setembre-Octubre	7'01	7'00	0'00	7'12
Octubre-Novembre	6'87	6'86	6'88	6'92
Novembre-Desembre	6'82	6'82	0'00	6'86
Desembre-Janer	6'79	6'78	0'00	6'83
Janer-Febrer	6'79	6'79	6'78	6'82
Febrer-Mars	6'79	0'00	0'00	6'82
Mars-Abril	6'79	6'79	0'00	6'82
Abril-Maig	6'80	0'00	0'00	6'82
Maig-Juny	6'80	0'00	0'00	6'82

Alexandria 9 de setembre

	Obre Anterior	Obre Avui
Novbre	20 1|2	20 5|32
Janer	20 1|2	20 3|32

Quiet

New York 9 de setembre

	Anterior Tanca	Avui Obre	Tanca
Disp.	14'00	00'00	00'00
Sbre.	13'54	13'73	13'70
Obre.	12'92	13'02	12'99
Des.	12'94	00'00	00'00
Jan.	12'92	12'95	12'99
Mars.	13'01	13'04	00'00
Maig.	13'03	00'00	00'00

Sostingut

New Orleans 9 de setembre

	Anterior Tanca	Avui Obre
Disponible	14'14	00'00
Sbre	13'05	13'00
Octubre	12'80	12'85
Desembre	12'81	00'00
Janer	12'85	00'00
Mars	12'99	00'00
Maig	12'10	00'00

Sostingut

Arribades als ports dels Estats Units. — 13,000 bales, contra 21,000 al mateix dia de l'any anterior.

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetes els 100 kilos, nets valor al comptat.

Procedencies	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
New-Orleans	—	—	—
Texas.	226'0 a 228'0	221'0 a 223'0	219'0 a 222'0
Altresports.	224'0 a 225'0	220'0 a 222'0	218'0 a 220'0

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Rojas.

Dia 9 de setembre

Andalús, de 117'50 a 126'50 pessetes; Tortosa, de 130'50 a 130'25; Ribera d'Ebre, de 135 a 143'50; Baix Aragó de 150'50 a 160'50.

Preus per pessetes els 100 kilos fora consums.

Arribades pels molls y estacions el dia d'ahir.

Estació del Bogatell, 0,000 kilos.

Estació de Vilanova, 0,000 kilos

Estació del Nord, 0,000 kilos.

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 cantis de 4 litres:

Regás Extravergo, a 000 pessetes cada llauna.

Regàs superà, a 7'00 id. id. id.

La Trompeta, a 6'00 id. id. id.

TURTÓS

Informació de la casa Tomàs y Joan Gruells.

Turtó de coco 17 1|2 a 15 1|2; turtó de llinosa de 22'00 a 23'00; turtó de sèsam de 17'05 a 15'50 turtó de cacauet de 19 a 20.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

HERPES (interns y externs)

Escròfules, Tuberculosi, Reuma, Gota, Mal de pedra, etc., se curen radicalment ab el Aixarop antihumoral

Purificante R. Saez

Ab el seu ús desapareixen ràpidament els ***picors, taques, grans, escames*** y demés manifestacions de la pell; les ***granulacions, plaques*** y ***ulceracions*** de la boca y les obertures naturals, y els ***dolors*** de les articulacions y els ossos.

OBESITAT (excés de greix)

se combat y se curen les malalties propries dels obesos ab el Aixarop Fundent de la grassa

Obesífugo R. Saez

Ab el seu ús, els obesos, sense privarse de menjar y beure lo necessari, enflaqueixen, y sense subgectarse a exercicis fadigosos disminueixen la grassa y s'aprimen, desapareixent les molesties y curantse les malalties que sofreixen.

Els remeis especials del metge R. SAEZ DOMÈNECH són de composició vegetal y del tot tolerables. — Contant 35 anys d'èxit y milers de curacions.

MALALTIES URINARIES

Irritacions, prostatitis, cistitis, estrenyiments, etcétera, se curen, siguin recents o antigues, ab les píldores

Flujicida R. Saez

Ab el seu ús, paren a les poques preses la picor y la frecuencia de orinar, desapareixen les secrecions anormals y les mucositats de la orina, que s'expeleix fàcilment y sense sediments, y els malalts ab la salud recobren el tò y vigor perduts.

Aquests remeis especials se venen en les farmacies: Hospital, 2; Princesa, 1; Rambla de les Flors, 4; Pelai, 9; Escudellers, 75. Consultes gratuites ab el metge **R. Saez Doménech,** plassa Bonsuccés, 2, y Sitjas, 1, pral.

BIBLIOTECA CLÀSSICA CATALANA

EDITOR IMPRESSOR ARTUR SUÁREZ || UNIVERSITAT, 34 BARCELONA || ADMINISTRADOR RAFEL GISPERT

GRAN CUPÓ REGAL

En virtut d'un conveni entre EL POBLE CATALÁ y la Biblioteca Clàssica Catalana s'entregaràn al portador d'aquest cupó les obres següents:

Historia de Catalunya den Bofarull, traducció catalana, trenta tomos.	15 volums
Crònica o comentaris del rei en Jaume I, feta y escrita per ell mateix en sa llengua natural	1 »
Els Almogàvers, F. de Moncada. Expedició de catalans y aragonesos.	1 »
Crestomatia de la Llengua Catalana. Prosa y vers. Desde'l IX sigle al XIX, per Antoni Bulbena	2 »
Les obres del valerós cavaller y elegantíssim poeta Ausias March	1 »
Literatura Catalana	1 »
	21 volums

Totes aquestes obres van ricament enquadernades, essent una veritable joia, indispensable en tota biblioteca.

El seu preu es de *125 pessetes,* però presentant aquest cupó se reduirà a *100 pessetes* y, ademés, se concedirà el pagament a plassos mensuals de *cinc pessetes,* entregantse tota l'obra al firmar la pòlissa de compra.

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes a preus econòmics. Venda a l'engròs y menuda. —FABRICA Y DESPATX: **33, SANT PAU, 33**

Clínica C. CROUS

VIAS URINARIAS

ENFERMEDADES POST-AMORALES VENÉREAS, DEBILIDAD GENÉSICA

curación radical y rápida por nuestro tratamiento exclusivo

Electro-terapia, Masages

DOSIMETRIA GRATIS en las horas de consulta especial **de 11 á 2 y de 6 á 7**

VISITA REDUCIDA, de 8 a 10 noche

Carmen, número 56, principal

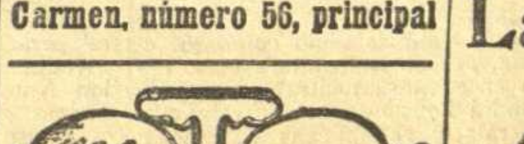

GRATIS graduació científica de la vista

ULLERES y LENTES cristall de roca garantit, a 6 pessetes. Se despatxen les fórmules dels senyors oculistes ab prontitut y economia.

J. PÉREZ RUIZ, Óptic Hospital, 6, pral.

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes. Mendizábal, número 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal en lletres, proprietaris, industrials y comerciants, desde'l 1|2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivisos, y sobre genres, pianos, carruatges y tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

SALUD - BELLEZA - FUERZA

la conseguiréis combatiendo sin tregua a los HERPES tanto internos como de la piel mediante el uso del

ROB XARRIÉ

De venta en farmacias y droguerías de España y América

La trencadura CURADA per 25 pessetes

Mitjansant el nou VENDATGE americà del doctor Hunter, de Filadelfia. Aquest vendatge elàstic sense ressort, no adoleix dels defectes que tenen els sistemes francesos, superantlos en calitat, comoditat y efectes de perfecta contenció y curació de la hernia (trencadura) **5,000 PTES.** se regalaran al qui demostri lo contrari. No comprar cap altre vendatge sense abans veure y assajar aquest meravellós aparell.

ASSAIGS GRATIS

Unic representant pera Europa: A. PALAU.—Despatx: de nou a una y de tres a sis **Carrer Ampla, 14, tenda,** (prop a la iglesia de la Mercè).

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primera

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les tres de la matinada

Abans d'anar a la torre compreu una capseta de ZAMPIRONI Unic modo de poder matar els mosquits, y per lo tant, obtenir un somni tranquil

Se ven a totes les drogueries y basars. - Agents a Espanya: **J. URIACH y C.ª** - Barcelona

COLEGIS RECOMANABLES **OBERTURA DE CURS** COLEGIS RECOMANABLES

Colegio Ibérico (E.)

Lauria, 49

1.ª y 2.ª Enseñanza. Comercio con clases de noche. Los alumnos OFICIALES de Bachillerato, serán acompañados al Intituto por profesor de carácter Pensionado económico y familiar. Se admiten alumnos de Facultad

Academia Mercantil Moderna

PRINCESA, 13, PRINCIPAL

Enseñansa: Teneduría, partida doble y sistema automático, cálculo, caligrafía, ortografía, francés, inglés, correspondencia, mecanografía y taquigrafía. — Clases: desde las tres de la tarde a las once de la noche. — HONORARIOS: 5 PESETAS AL MES —

IDIOMA INGLÉS

Me comprometo á enseñarlo en 365 lecciones á peseta lección ó 225 pago convencional. G. Lozano. Oficial Banco España, Barcelona.

ACADEMIA D'IDIOMES

CONSELL DE CENT, 258, PRINCIPAL, SEGONA

Director: **Dr. Thomas E. Lawrence**

Especialitat en la llengua anglesa, mediant un sistema altament pràctic y ràpid, per professor de nacionalitat anglesa.

NOU CURS, 15 DE SETEMBRE

En 1.º octubre comenzará preparación especial próximas oposiciones para Oficiales y Señoritas de correos.—Academia García Goy, Paseo de Gracia, n.º 4. Unica que puede probar haber obtenido brillantes resultados en oposiciones anteriores.

ACADEMIA DE TAQUIGRAFIA DE BARCELONA

(Fundada en 1872)

Cursos gratuitos y prácticos de velocidad. Puertaferrisa, número 16, 1.º

CENTRO DE CULTURA FISICA de M. Solé

EL MÁS IMPORTANTE DE BARCELONA

Gimnasio y Esgrima, Duchas, Baños de Pila y à domicilio, de agua dulce y de mar. Montjuich del Carmen, n.º 5.—BARCELONA Sucursal: Cortes, 652. — Teléfono, n.º 2,221

ACADEMIA GRANADOS

APERTURA DE CURSO: DÍA 15 DE SEPTIEMBRE

AÑO X

ARAGÓN, NÚMERO 332 (CHALET)

Escritorio Práctico Comercial

RAMBLA DE CANALETAS, 7, SEGUNDO

Teneduría — Cálculos — Reforma de letra — Ortografía — Comercio — Banca — Industria

Única Academia Práctica

Generales, 5 pesetas al mes - - - Clases particulares

COLEGIO CERVANTES

De 1.ª y 2.ª enseñanza. - Bailén, 46

Continúan abiertas las clases de 1.ª enseñanza y la matrícula para la 2.ª y Comercio. Directores: **Dr. Fernando Crusat y Pedro Mr. Selva**

CONSERVATORIO DEL LICEO

En la Secretaría de este Centro, desde el 1.º de septiembre, de 10 á 1 y de 4 á 6, queda abierta la matrícula para el curso de 1910 á 1911, que empieza el 15 de dicho mes.

Aduanas, Correos, Inglés **- Pasaje de la Paz, 7 bis, 3.º**

Escola d'Institutrius y altres carreres pera la dòna

FUNDADA PER LA SOCIETAT ECONÒMICA BARCELONESA D'AMICS DEL PAÍS. Sant Sever, 5, principal.

Desde'l dia 15 del present mes de setembre quedarà oberta la matrícula pera'ls estudis corresponents a les seccions de Comers, Institutrius, Delineantes, y les demés ensenyanses especials y d'adorno establertes a dita Escola, essent les hores d'oficina a la Secretaría, de 4 a 7 de la tarda dels dies feiners.

LIBRERÍA PEDAGÓGICA MATERIAL ESCOLAR — DEPÓSITO GENERAL DE LAS OBRAS DALMAU CARLES Y C.ª editores — Calle Sta. Ana, 21 **Juan Darné**

CORREUS Academia autorisada per la Direcció General, dirigida per l'oficial del Còs de Correus senyor Serrattu. Pròxima oposició. — Les classes generals sols ab 10 deixebles. PLASSA DE CATALUNYA, 3

Academia E. Michel

CANUDA, 11, 1.º

Clases y lecciones en casa y á domicilio. — Francés, Inglés, Alemán, Teneduría, Cálculos

GIMNAS GIBERT

LAURIA, 27

Classes de dibuix, pintura y gimnasia Llissons a domicili

COLEGIO ACADEMIA FUSTER

Consejo de Ciento, 272, principal

COMERCIO É IDIOMAS, ELEMENTAL Y : : : : : : PÁRVULOS : : : : : :

ACADEMIA ELIAS

PASSEIG DE GRACIA, 59

OBERTURA DE CURS: 15 DE SETEMBRE Solfeig. Piano. Italiá. Escola especial de cant pera els que desitgin cursar la carrera lírica

Academia Cots

ARCHS, NÚMERO 7, PRINCIPAL

(Travesía de las plazas Santa Ana y Nueva)

Enseñanza práctica mercantil, Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial. CALCULO Y TENEDURIA DE LIBROS por partida doble aplicados al Comercio, Industria, Banca y Bolsa. — El título de TENEDOR DE LIBROS previos rigurosos exámenes ante peritos profesores mercantiles. IDIOMAS á cargo de profesores extranjeros por los métodos modernos.—Academia Cots.

CALLE DE ARCHS, NUMERO 7, PRINCIPAL

ECOLE DE COMMERCE PIGIER (DE PARIS)

COMPTABILITÉ REFORMA DE LETRA LENGUAS VIVAS

SUCURSAL EN BARCELONA

11, RAMBLA DE CANALETAS, TERCERO, PRIMERA

Academia AINAUD

Corts, 638, segon (entre Passeig de Gracia y Claris)

Queden obertes les classes de Solfeig, Armonia, Cant, Piano, Violí, Viola, Violoncel y Musica di Camera

Ahn School of Languages

Francés. • Inglés. • Alemán. • Ruso, etc.

— — — ***Sistema sin rival*** — — —

RONDA de la UNIVERSIDAD, NUMERO 3

Colegio Cervantes

Aribau, 87

Este Colegio, agregado al Instituto y Escuela de Comercio, abre sus clases el día 15 de septiembre

Colegio Solá (fundado en 1872)

ARIBAU, 101

Premiado en Exposiciones, Concursos y Certámenes. — Párvulos, Elemental, Superior, Comercio. — Clases espaciosas y ventiladas. Gran patio de recreo.

GIMNÁS VILA, Xuclà, 15

Aprovat pel Colegi de Metges. — Classes especials pera senyoretes. — Sales d'Esgrima, Bastó, Boxe, Lluita greco-romana. — Especialitat en el tractament de les desviacions de la columna vertebral y altres defectes

COLEGIO IBÉRICO DE GRACIA

INCORPORADO AL INSTITUTO

1.ª y 2.ª enseñanza completas. — Comercio oficial y práctico. — Clases de idiomas y adorno. — Pensionado reducido, medio pensionistas y externos.

SALMERÓN, 193 y 195

Colegi de Sant Ramon

Director: JOAN ESPEL - Manso, 74, principal

Pàrvuls, elemental y superior. — Dibuix y caligrafía. — Preparació pera l'ingrés a l'Institut y Escola de Comers. — Classes diurnes y nocturnes. — S'ADMETEN RECOMANATS.

ACADEMIA PREPARATORIA

pera Secretaris a Procuradors, dirigida per don F. Casanovas. — R.ª del Centre, 1, 1.º, 1.ª

Liceo Franco Hispano

DIRIGIDO POR DON JUAN ROVIRA

AVIÑÓ, 34, PRAL.

Pensionistas — Recomendados — Externos

FRANCÉS pràctico, 5, 7 y 10 ptas PELAYO, 4, principal

Colegio Peninsular - Nueva de San Francisco : : : número 2 : : :

Clase especial de párvulos. — Primera enseñanza completa. — Segunda enseñanza hasta obtener el grado de Bachiller. — Comercio. — Idiomas. — Caligrafía. — Dibujo. — Gimnasia. — Solfeo y piano. — Internos, medio pensionistas y externos. — Conferencias particulares. — **DIRECTOR: DON ANTONIO RAJA**

ACADEMIA INTERNACIONAL - MÉTODO FRÖHLICH

Calle de Valencia, 204, principal, segunda

Español. — Alemán. — Francés. — Inglés. — Latín. — Griego. — Cálculo. — Teneduría. — Reforma de letras. — Matemáticas, etc., en cursos para señores y señoritas. — Tres lecciones semanales, 5 pesetas al mes. — LECCIONES PARTICULARES. — Enseñanza para niños, 10 pesetas por mes. — De 9 á 13 y de 15 á 17 h. — TRADUCCIONES FIDELÍSIMAS

The Berlitz School - AQUEST MES S'OBREN ELS NOUS CURSOS DE **Francés, Anglés, Alemany, etc.** - DEMÁNINSE PROSPECTES - **PELAYO, 58**